

คู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2565

จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม

จัดทำโดย สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย)
85-91 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700
โทร. 0-2424-4557 โทรสาร 0-2433-2858

คำนำ

คู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเครื่องมือวัดและประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และเพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการวัดและประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดไว้ในลักษณะของความสามารถ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักทดสอบทางการศึกษาได้นำกรอบนิยามตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 ประการ ข้างต้นมาดำเนินการพัฒนาเป็นเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักวิชาการ เพื่อให้หน่วยงาน ผู้สอน ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้มีตัวอย่างเครื่องมือประเมิน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดสมรรถนะสำคัญได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร โดยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะของผู้เรียน ทั้ง 5 ประการ ออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ช่วงที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ช่วงที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และช่วงที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 และจัดทำเป็นคู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้เครื่องมือ สามารถศึกษารายละเอียดของเครื่องมือประเมินแต่ละสมรรถนะ ซึ่งมีเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบวัดเชิงสถานการณ์ แบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน แบบสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น ซึ่งผู้เกี่ยวข้องสามารถเลือกเครื่องมือประเมินไปใช้ประเมินผู้เรียนได้ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม คู่มือนี้ได้แสดงกรอบโครงสร้างเครื่องมือ คำแนะนำการใช้เครื่องมือ วิธีการใช้เครื่องมือ ประเมิน เกณฑ์การประเมิน และแบบสรุปผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้เครื่องมือ สามารถใช้เครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

สำนักทดสอบทางการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเล่มนี้ จะอำนวยความสะดวกให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิเคราะห์ ผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้สร้างความเข้าใจและสามารถใช้เครื่องมือประเมินนี้ในการกระตุ้นและพัฒนาผู้เรียน และตัดสินผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ได้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ในที่สุด การพัฒนาเครื่องมือประเมินและคู่มือการใช้เครื่องมือเล่มนี้สำเร็จได้ ด้วยความอนุเคราะห์และความร่วมมืออย่างดียิ่งจากคณะทำงานทุกท่าน ซึ่งต้องขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
ตอนที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 แนวคิดการสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	2
1.4 แนวทางการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	4
1.5 บทบาทของผู้ใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	5
1.6 การนำผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้	5
ตอนที่ 2 กรอบโครงสร้างและเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6	6
2.1 เครื่องมือประเมินความสามารถในการสื่อสาร	6
2.2 เครื่องมือประเมินความสามารถในการคิด	38
2.3 เครื่องมือประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา	51
2.4 เครื่องมือประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	60
2.5 เครื่องมือประเมินความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	68
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	89
- รายชื่อคณะทำงาน	91

ตอนที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลกที่ดี ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ซึ่งจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในข้อ 2 ที่มุ่งให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานกล่าวว่า “มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต” ดังนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับนี้ ซึ่งกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่หลักสูตรต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในลักษณะความสามารถไว้ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 ประการดังกล่าว เป็นส่วนที่ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดขึ้นภายในตนเองเพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งภายนอกและภายในตนเอง เรียนรู้และเติบโต ภาควิชาในความเป็นไทย ใช้ชีวิตอย่างเห็นคุณค่าและสร้างสรรค์การทำงาน รวมทั้งเข้าใจความหลากหลายในสังคม

สำนักทดสอบทางการศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีพันธกิจหลักในการสนับสนุนเครื่องมือและประเมินผลทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อให้บริการแก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริการเครื่องมือและประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐาน และระบบคลังเครื่องมือในการประเมินคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะของผู้เรียน รวมทั้งให้บริการเครื่องมือแก่หน่วยงานต่าง ๆ กำกับติดตามและตรวจสอบความรู้ความสามารถพื้นฐาน ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการนำผลไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงได้จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) แบ่งเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ช่วงที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ช่วงที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และช่วงที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้สามารถนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเครื่องมือวัดและประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
- 2) เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการวัดและประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

1.3 แนวคิดการสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) จะนำเสนอเนื้อหาโดยเริ่มจากความหมายของสมรรถนะ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวัดและประเมินสมรรถนะผู้เรียน และการสร้างและพัฒนาเครื่องมือสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามลำดับดังนี้

1.3.1 ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะ หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ในปัจเจกบุคคล ซึ่งผลักดันให้บุคคลนั้นสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือปฏิบัติงานที่ได้รับผิดชอบได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยความหมายในบริบทของผู้เรียน สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่มีผลมาจากความรู้ ทักษะความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้หรือปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมชั้นเรียน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2555 : 1) สอดคล้องกับที่ราชบัณฑิตยสภา (2564 : 129) ได้ให้ความหมายของคำว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกทางพฤติกรรมและการกระทำในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมในสถานการณ์ที่หลากหลาย

สำหรับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หมายถึง ระดับของความสามารถของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (พรพิชิต ทิธา, 2561 : 7) สอดคล้องกับกัณฑ์นิชฐ์ ชลสิทธิ์ยา (2562 : 5) ที่กล่าวว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะที่ผู้เรียนทุกคนมีและใช้ได้อย่างเหมาะสมเพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายโดยสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หมายถึง ระดับความสามารถพฤติกรรมของผู้เรียนที่มาจากทักษะ ความรู้ และเจตคติทั้งด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยี

1.3.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญในลักษณะของความสามารถ 5 ประการ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 6 - 7)

1) **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

1.3.3 การวัดและประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

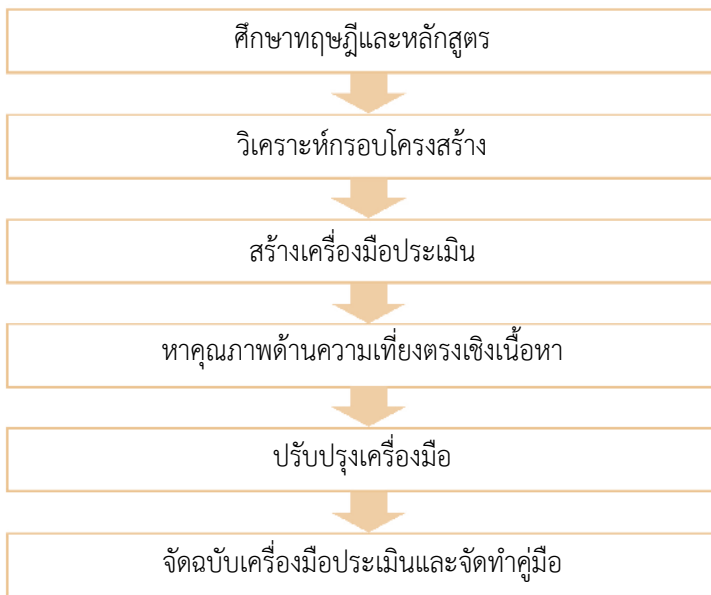
การวัดและประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นการดำเนินการที่มุ่งวัดสมรรถนะอันเป็นองค์รวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ไม่ควรใช้เวลามากกับการสอบวัดตามตัวชี้วัดจำนวนมาก เป็นการวัดจากพฤติกรรมและการปฏิบัติที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) ที่กำหนดเป็นการวัดอิงเกณฑ์ มิใช่อิงกลุ่ม และมีหลักฐานการปฏิบัติ (Evidence) ใช้ตรวจสอบได้ การวัดและประเมินผลสมรรถนะนี้เน้นการใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากสิ่งที่คุณเรียนได้ปฏิบัติจริงและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เช่น การประเมินจากการปฏิบัติ (Performance Assessment) หรือการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) รวมถึงการประเมินตนเอง (Self-Assessment) และการประเมินโดยเพื่อน (Peer Assessment) การวัดและประเมินผลที่ใช้สถานการณ์เป็นฐาน เพื่อให้บริบทการวัดและประเมินตรงตามสภาพจริง การประเมินไปตามลำดับขั้นของสมรรถนะที่กำหนด หากไม่ผ่านการประเมินจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินอีกครั้งจนกระทั่งผ่านการประเมิน จึงจะก้าวไปสู่ขั้นต่อไป ส่วนการรายงานผลเป็นการให้ข้อมูลพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนรายบุคคลตามเกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละระดับขั้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2562 : 25) สอดคล้องกับสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554 : 91) ที่กล่าวว่า การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนควรใช้วิธีการประเมินที่เน้นการปฏิบัติ และบูรณาการอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนไม่ควรแยกประเมินต่างหาก

ดังนั้น สำนักทดสอบทางการศึกษา ในฐานะที่มีบทบาทในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินที่ได้มาตรฐาน จึงได้ดำเนินการจัดทำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เพื่อเป็นแนวทางให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้สนใจได้นำไปใช้ต่อไป

1.3.4 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ดำเนินการโดยคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อช่วยพิจารณาในการสร้างเครื่องมือและแก้ไขตรวจสอบความถูกต้องตามหลักการของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎี หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเพื่อกำหนดกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมิน
- 2) วิเคราะห์กรอบโครงสร้างเครื่องมือสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยนำความรู้จากการศึกษาทฤษฎีและหลักสูตรมากำหนดกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 3) สร้างเครื่องมือประเมิน โดยแต่งตั้งคณะทำงานสร้างเครื่องมือประเมิน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ ครูและนักวิชาการ สร้างเครื่องมือสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามกรอบโครงสร้างที่กำหนด และเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็น
- 4) หาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญ ผ่านกระบวนการวิพากษ์และปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ
- 5) ปรับปรุงเครื่องมือ โดยแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อบรรณาธิการกิจปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือประเมินตามความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จนได้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 สมรรถนะ ที่มีรูปแบบของเครื่องมือประเมินที่หลากหลายทุกระดับชั้น
- 6) จัดฉบับและจัดทำคู่มือ โดยแต่งตั้งคณะทำงานจัดฉบับและจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแต่ละช่วง ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

แผนภาพแสดงขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
ข้อจำกัดในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ เนื่องจากการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดำเนินการในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 2019 จึงไม่สามารถนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้เรียนได้

1.4 แนวทางการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่พัฒนาขึ้นไปใช้นั้น ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้ โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ หลักสูตร เป้าหมาย การจัดการเรียนการสอน และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 2) ศึกษาคู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในประเมินเกณฑ์การให้คะแนนและตัดสินผลการประเมินในแต่ละสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 3) เลือกใช้เครื่องมือที่สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละด้านให้เหมาะสม
- 4) นำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญไปใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามช่วงเวลาที่เหมาะสม
- 5) นำผลการวัดและประเมินไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ซ่อมเสริมผู้เรียน ให้มีระดับความสามารถของสมรรถนะที่เพิ่มขึ้น

1.5 บทบาทของผู้ใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

บทบาทของผู้ใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษา ซึ่งในแต่ละระดับมีบทบาทในการนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้ ดังนี้

1) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา และคำแนะนำแก่สถานศึกษาในการนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน ดังนี้

- สื่อสาร สร้างความเข้าใจ ให้กับสถานศึกษาเกี่ยวกับคู่มือและเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- ประชุมชี้แจง และวางแผนกับคณะทีมงานเพื่อนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้
- เผยแพร่คู่มือและเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแก่สถานศึกษาและผู้สนใจทั่วไป
- ให้คำปรึกษา และคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับชั้น
- นิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้และการนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้ประเมินผู้เรียน

2) ระดับสถานศึกษา มีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผู้เรียน ซึ่งมีบทบาทในการนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้ ดังนี้

- บริหารจัดการให้ครูนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
- เปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนคิดจากการนำเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้ เพื่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเลือกใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนรู้และเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน
- พัฒนาและต่อยอดความสามารถของผู้เรียน ด้วยการสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดให้
- ส่งเสริมให้นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของตนเอง และประเมินเพื่อนตามความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้

1.6 การนำผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไปใช้

การนำผลการประเมินไปใช้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แนวทาง ดังนี้

- 1) ใช้เป็นข้อมูล ในการปรับปรุงและพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้บรรลุสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)
- 2) ใช้ในการประเมินและตัดสินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ตอนที่ 2

กรอบโครงสร้างและเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สำนักทดสอบทางการศึกษา ได้ดำเนินการวิเคราะห์กรอบโครงสร้างเพื่อกำหนดตัวชี้วัดและสร้างเครื่องมือประเมินพร้อมกำหนดเกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ทั้ง 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.1 เครื่องมือประเมินความสามารถในการสื่อสาร

กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร

นิยามสมรรถนะสำคัญ	ตัวชี้วัด	ลักษณะเครื่องมือ
ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	<ol style="list-style-type: none">1. มีความสามารถในการรับสารอย่างมีสติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ด้วยการฟัง การดู และการอ่าน2. ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน3. เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none">- แบบทดสอบ- แบบประเมินการปฏิบัติ- แบบประเมินตนเอง- แบบสังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร

จากกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 สามารถนำมาสร้างเครื่องมือประเมินแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะการฟังและดู ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และกลวิธีการสื่อสาร โดยมีเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร ดังนี้

❖ แบบทดสอบ ประกอบด้วย

- แบบทดสอบเลือกตอบ ได้แก่ แบบทดสอบที่มีคำตอบถูกเพียงข้อเดียว และแบบทดสอบเพื่อวัดเจตคติ
- แบบทดสอบเขียนตอบสั้น

❖ แบบประเมินการปฏิบัติ ประกอบด้วย แบบประเมินการพูด

❖ แบบประเมินตนเอง

❖ แบบสังเกตพฤติกรรม

แบบทดสอบการฟังและดู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูข้อมูลต่อไปนี้ และให้ครูอ่านข้อความให้นักเรียนฟัง 2 รอบ หลังจากนั้นให้นักเรียนตอบคำถาม 10 ข้อ (ข้อละ 2 คะแนน รวม 20 คะแนน)

วิธีการป้องกัน รับมือ “ไวรัสโคโรนา” (COVID-19)

อาการ

- มีไข้สูง
- มีอาการไอ รุ้สึกเจ็บคอ
- หายใจเหนื่อยหอบ หายใจลำบาก

หากมีอาการดังกล่าวและจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ควรรีบไปพบแพทย์ทันที!!!

วิธีป้องกัน

- ไม่ไปทำอาหารตามบ้าน หรือซื้อกิน
- ควรทานอาหารที่ปรุงสุกๆแล้ว งดอาหารดิบ และเนื้อสัตว์ป่า และไข่ดิบทะเลสา
- หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัดและสัมผัสภาวะเป็นพิษ งดเดินทางไปยังพื้นที่เสี่ยงโรคระบาด
- ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดหน้า เช็ดน้ำลาย

ใครคือกลุ่มเสี่ยง

- ผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่ระบาดภายใน 14 วัน
- ผู้ที่อาศัยในที่พักที่เสี่ยง หรือเข้าโรงพยาบาล ในประเทศที่มีการแพร่ระบาดของโรค
- เคยสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีการยืนยันการติดเชื้อ
- สัมผัสสัตว์ที่ป่วยหรือเสียชีวิต

โรงพยาบาลศิริราช
www.siriraj.com

ครูอ่านให้นักเรียนฟัง 2 รอบ แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม

บทฟัง

ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า COVID-19 ที่กำลังระบาดอยู่ในขณะนี้ มีความรุนแรงเทียบเท่ากับโรคซาร์สมากที่สุด ทำให้ผู้ป่วยมีอาการปอดอักเสบรุนแรงจนถึงแก่ชีวิตได้ เชื้อไวรัสนี้สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คน จากการถูกไอ จาม หรือสัมผัสกับสารคัดหลั่งของคนที่ป่วย โดยในประเทศไทยนั้น มียอดผู้ติดเชื้อสะสมสูง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มียอดผู้ติดเชื้อสะสมสูงสุด ดังนั้น เราควรดูแลตนเองเพื่อให้ร่างกายห่างไกลจากเชื้อไวรัสโคโรนา โดยมีวิธีการรับมือ ดังนี้

1. เชื้อไวรัสนี้ติดต่อผ่านทางลมหายใจ สารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย ควรใส่หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกัน
2. เชื้อไวรัสโคโรนาติดต่อในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เนื้อสัตว์ เช่น เนื้อหมู เนื้อวัว ควรทานแบบสุกเท่านั้น ควรทานอาหารที่สุกแล้ว งดอาหารดิบ และเนื้อสัตว์ป่า
3. หมั่นล้างมือให้สม่ำเสมอด้วยสบู่ หรือเช็ดด้วยแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นมากกว่า 70% จึงจะสามารถฆ่าเชื้อโรคได้
4. ไม่อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยที่ไอ จาม น้ำมูกไหล มีไข้สูง เหนื่อยหอบ เจ็บคอ

5. หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัด มีมลภาวะเป็นพิษ หรือที่สาธารณะ หากจำเป็นต้องสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และให้ความร่วมมือในการตรวจวัดอุณหภูมิเข้าสถานที่สาธารณะ
6. ระวังการสัมผัสพื้นผิวที่ไม่สะอาด และอาจมีเชื้อโรคเกาะอยู่ รวมถึงสิ่งที่มีคนจับบ่อยครั้ง เช่น ที่จับบน BTS, MRT, Airport Link ที่เปิด-ปิดประตูในรถ กลอนประตูต่าง ๆ ก๊อกน้ำ ราวบันได ฯลฯ เมื่อจับแล้วอย่าเอามือสัมผัสหน้า และข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัวต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ กระเป๋า ฯลฯ และไม่ควรนำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก ถ้าไม่จำเป็น
7. ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ฯลฯ
8. ถ้ามีอาการไข้ มีอาการระบบทางเดินหายใจ เช่น ไอ เจ็บคอ ปวดหัว อ่อนเพลีย หายใจเหนื่อยหอบ ให้สวมหน้ากากอนามัย และรีบไปพบแพทย์ทันที

เมื่อนักเรียนได้ฟังและดูข้อมูลแล้วจงตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ 2 คะแนน รวม 20 คะแนน)

- เชื่อไวรัส COVID-19 ติดต่อผ่านวิธีใด (ตอบ 1 คำตอบ)
ตอบ เฉลย : ติดผ่านทางลมหายใจ สารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย.....
- แอลกอฮอล์ที่สามารถฆ่าเชื้อโรคได้ ควรมีความเข้มข้นเท่าไร (ตอบ 1 คำตอบ)
ตอบ เฉลย : แอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นมากกว่า 70% จึงจะสามารถฆ่าเชื้อโรคได้.....
- จังหวัดใดในประเทศไทยมีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสมสูงที่สุด (ตอบ 1 คำตอบ)
ตอบ เฉลย : กรุงเทพมหานคร.....
- เมื่อนักเรียนต้องไปอยู่ในที่สาธารณะ ควรปฏิบัติตนอย่างไร (ตอบ 1 คำตอบ)
ตอบ เฉลย : ควรใส่หน้ากากอนามัย / หมั่นล้างมือให้สม่ำเสมอด้วยสบู่ / เช็ดด้วยแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นมากกว่า 70%.....
- เราควรไปพบแพทย์เมื่อมีอาการลักษณะใด (ตอบ 3 คำตอบ)
ตอบ (1) (2) (3)
เฉลย : มีอาการไข้ / มีอาการระบบทางเดินหายใจ / ไอ / เจ็บคอ / ปวดหัว / อ่อนเพลีย / หายใจเหนื่อยหอบ
- ควรหลีกเลี่ยงการใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีอาการลักษณะใด (ตอบ 3 คำตอบ)
ตอบ (1) (2) (3)
เฉลย : ไม่อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยที่ไอ / จาม / น้ำมูกไหล / มีไข้สูง / เหนื่อยหอบ / เจ็บคอ
- หากนักเรียนจับราวบันไดในห้างสรรพสินค้าแล้ว ไม่ควรทำสิ่งใดหลังจากนั้น (ตอบ 1 คำตอบ)
ตอบ เฉลย : เมื่อจับแล้วอย่าเอามือสัมผัสหน้า และข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัวต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ กระเป๋า ฯลฯ และไม่ควรรนำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก ถ้าไม่จำเป็น
- เพื่อนของนักเรียนล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง เพื่ออะไร (ตอบ 1 คำตอบ)
ตอบ เฉลย : ฆ่าเชื้อโรค.....
- หากไม่มีการตรวจวัดอุณหภูมิก่อนเข้าร้านสะดวกซื้ออาจเกิดผลเสียอย่างไรบ้าง (ตอบ 1 คำตอบ)
ตอบ เฉลย : อาจมีบุคคลที่เป็นโรคเข้าไปในร้าน ทำให้เกิดการติดต่อกันได้.....

10. หากเพื่อนมีไข้สูง ไข้อยู่ครั้ง แต่ไม่ยอมไปพบแพทย์ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเพื่อนหรือไม่ เพราะอะไร (ตอบ 1 คำตอบ)

ตอบ เฉลย : ไม่เห็นด้วย เพราะเมื่อมีอาการดังกล่าวควรไปพบแพทย์เพื่อเข้ารับการตรวจและรักษาให้หาย

เกณฑ์การให้คะแนนข้อ 1 - 10

- 2 คะแนน ตอบถูกต้องครบถ้วนทุกประเด็น
- 1 คะแนน ตอบถูกต้องเป็นบางส่วน ขาดรายละเอียดที่จำเป็น
- 0 คะแนน ไม่ตอบ / ตอบผิด / คำตอบไม่สอดคล้อง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
15 – 20	ดี
9 – 14	พอใช้
0 – 8	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมแบบทดสอบทักษะการฟังและดู

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีเยี่ยม
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
0 – 5	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนทักษะการฟังและดู

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	มีสติและมีมารยาทในการฟังตลอดเวลา สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมได้ถูกต้องทั้งหมด และสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ถูกต้อง
ดี	ฟังแล้วบอกประเด็นสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับได้
พอใช้	ฟังแล้วบอกประเด็นสำคัญหรือวัตถุประสงค์ได้
ปรับปรุง	ฟังแล้วบอกข้อมูล และแสดงความรู้สึกได้

แบบสรุปการประเมินการฟังและดู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากพฤติกรรมกรการฟังและดู

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียน มีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการฟังและดู

ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู
 เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้ จากการทำ แบบทดสอบ (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นแบบทดสอบประกอบด้วย แบบทดสอบการฟังและดู (เขียนตอบสั้น)

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบทดสอบทักษะการฟังและดูและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

แบบประเมินความสามารถการพุดนำเสนอโครงการงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
(สำหรับครู)

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพุดนำเสนอโครงการงานที่นักเรียนได้รับมอบหมาย โดยพิจารณาตามเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ					
	5	4	3	2	1	0
1. การนำเสนอเนื้อหา (10 คะแนน) 1.1 ชื่อโครงการ 1.2 ที่มาและความสำคัญ 1.3 วัตถุประสงค์ 1.4 วิธีการดำเนินงาน 1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	มีครบทั้ง 5 องค์ประกอบ (10 คะแนน)	มี 4 องค์ประกอบ (8 คะแนน)	มี 3 องค์ประกอบ (6 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (4 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 5 ข้อ (0 คะแนน)
2. การใช้ภาษา (3 คะแนน) 2.1 การออกเสียงถูกต้องตาม อักษรวิธี 2.2 พุดเป็นธรรมชาติ 2.3 ใช้ภาษาเหมาะสม			มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (3 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (1 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
3. บุคลิกภาพ (3 คะแนน) 3.1 น้ำเสียง 3.2 ความมั่นใจ 3.3 ท่าทางประกอบ			มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (3 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (1 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
4. รูปแบบการนำเสนอ (3 คะแนน) 4.1 ใช้สื่อประกอบการนำเสนอ 4.2 มีตัวอย่างชิ้นงาน 4.3 รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ			มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (3 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (1 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
5. เวลา (1 คะแนน)					ใช้เวลาพุดเหมาะสม (1 คะแนน)	ใช้เวลาพุด ไม่เหมาะสม (0 คะแนน)

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20	ดี
9 - 14	พอใช้
0 - 8	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมแบบประเมินการพุดนำเสนอโครงการงาน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีเยี่ยม
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
0 - 5	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนการพุดนำเสนอโครงการ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	พุดเกี่ยวกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ ถูกต้อง ตรงประเด็น มีคุณค่าในมิติต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายและตรงตามวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงผลกระทบและการอยู่ร่วมกันในสังคม เกิดประโยชน์ต่อตนเอง กลุ่ม และสังคม
ดี	พุดบอกประเด็นสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับได้
พอใช้	พุดบอกประเด็นสำคัญหรือวัตถุประสงค์ได้
ปรับปรุง	พุดบอกข้อมูล และแสดงความรู้สึกได้

แบบสรุปรประเมินการพุดนำเสนอโครงการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากพฤติกรรมการพุด

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการพุด

ผู้ประเมิน

นักเรียนประเมินตนเอง ครู

เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้จากการพุดนำเสนอโครงการ (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสารเป็นแบบประเมินการปฏิบัติทักษะการพุด

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบประเมินการพุดนำเสนอโครงการและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

แบบประเมินการพูด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6
(สำหรับนักเรียน)

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพูดนำเสนอโครงงานที่นักเรียนได้รับมอบหมาย โดยพิจารณาตามเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

รายการประเมิน
1. การนำเสนอเนื้อหา (10 คะแนน) 1.1 ชื่อโครงงาน 1.2 ที่มาและความสำคัญ 1.3 วัตถุประสงค์ 1.4 วิธีการดำเนินงาน 1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ
2. การใช้ภาษา (3 คะแนน) 2.1 การออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี 2.2 พูดเป็นธรรมชาติ 2.3 ใช้ภาษาเหมาะสม
3. บุคลิกภาพ (3 คะแนน) 3.1 น้ำเสียง 3.2 ความมั่นใจ 3.3 ท่าทางประกอบ
4. รูปแบบการนำเสนอ (3 คะแนน) 4.1 ใช้สื่อประกอบการนำเสนอ 4.2 มีตัวอย่างชิ้นงาน 4.3 รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ
5. เวลา (1 คะแนน)

แบบประเมินการพูด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
(สำหรับครู)

ชื่อ ชั้น เลขที่
โรงเรียน

แบบประเมินความสามารถการพูดนำเสนอ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข่าวหรือสาระความรู้ จากนั้นพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยบอกประเด็นสำคัญหรือข้อคิด และประโยชน์ได้ถูกต้อง

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด (20 คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ				
	4	3	2	1	0
1. การนำเสนอเนื้อหา (8 คะแนน) 1.1 ใจความเหมาะสม 1.2 มีความต่อเนื่อง 1.3 มีความสอดคล้องกับหัวข้อ 1.4 บอกประโยชน์และโทษของ เรื่องที่นำเสนอ	มีครบทั้ง 4 องค์ประกอบ (8 คะแนน)	มี 3 องค์ประกอบ (6 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (4 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 4 ข้อ (0 คะแนน)
2. การใช้ภาษา (6 คะแนน) 2.1 การออกเสียงถูกต้องตาม อักขรวิธี 2.2 พูดเป็นธรรมชาติ 2.3 ใช้ภาษาเหมาะสม		มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (6 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (4 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
3. รูปแบบการนำเสนอ (3 คะแนน) 3.1 ใช้สื่อประกอบการนำเสนอ 3.2 มีการยกตัวอย่างประกอบ 3.3 รูปแบบการนำเสนอ น่าสนใจ		มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (3 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (1 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
4. บุคลิกภาพ (2 คะแนน) 4.1 น้ำเสียง 4.2 ความมั่นใจ 4.3 ท่าทางประกอบ			มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	มี 1-2 องค์ประกอบ (1 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
5. เวลา (1 คะแนน)				ใช้เวลาพูด เหมาะสม (1 คะแนน)	ใช้เวลาพูดไม่ เหมาะสม (0 คะแนน)

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20	ดี
9 - 14	พอใช้
0 - 8	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมแบบประเมินการพูดนำเสนอ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีเยี่ยม
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
0 – 5	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนการพูดนำเสนอ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	พูดเกี่ยวกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ ถูกต้อง ตรงประเด็น มีคุณค่าในมิติต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมาย และตรงตามวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงผลกระทบและการอยู่ร่วมกันในสังคม เกิดประโยชน์ต่อตนเอง กลุ่ม และสังคม
ดี	พูดได้ต่อบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในโลกจริงและโลกเสมือนอย่างมีมารยาทและจริยธรรม
พอใช้	พูดสื่อสารกับบุคคลที่มีความแตกต่างจากตนเอง เพื่อสื่อสารที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้อย่างเหมาะสม
ปรับปรุง	พูดสื่อสารแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ที่แตกต่างจากตนเอง

แบบสรุปรูปการประเมินการพูดนำเสนอ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากพฤติกรรมการพูดนำเสนอ

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียน มีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอ

ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้จากการพูดนำเสนอ (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสารเป็นแบบประเมินการปฏิบัติทักษะการพูด

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบประเมินการพูดนำเสนอและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

แบบประเมินการพูด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 (สำหรับนักเรียน)

ชื่อชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข่าวหรือสาระความรู้ จากนั้นพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยบอกประเด็นสำคัญหรือข้อคิดและประโยชน์ได้ถูกต้อง

รายการประเมิน
1. การนำเสนอเนื้อหา (8 คะแนน) 1.1 ใจความเหมาะสม 1.2 มีความต่อเนื่อง 1.3 มีความสอดคล้องกับหัวข้อ 1.4 บอกประโยชน์และโทษของเรื่องที่นำเสนอ
2. การใช้ภาษา (6 คะแนน) 2.1 การออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี 2.2 พูดเป็นธรรมชาติ 2.3 ใช้ภาษาเหมาะสม
3. รูปแบบการนำเสนอ (3 คะแนน) 3.1 ใช้สื่อประกอบการนำเสนอ 3.2 มีการยกตัวอย่างประกอบ 3.3 รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ
4. บุคลิกภาพ (2 คะแนน) 4.1 น้ำเสียง 4.2 ความมั่นใจ 4.3 ท่าทางประกอบ
5. เวลา (1 คะแนน)

แบบประเมินการพูด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
(สำหรับครู)

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนหรือวิธีการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การประดิษฐ์สิ่งของเหลือใช้ การทำอาหาร การทำของเล่น เป็นต้น

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด (20 คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับความสามารถ				
	4	3	2	1	0
1. การนำเสนอเนื้อหา (8 คะแนน) 1.1 อธิบายขั้นตอนได้อย่างชัดเจน 1.2 บอกประโยชน์และความสำคัญ 1.3 มีการยกตัวอย่างประกอบ 1.4 เนื้อหาครบถ้วนและถูกต้อง	มีครบทั้ง 4 องค์ประกอบ (8 คะแนน)	มี 3 องค์ประกอบ (6 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (4 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 4 ข้อ (0 คะแนน)
2. การใช้ภาษา (6 คะแนน) 2.1 การออกเสียงถูกต้องตาม อักขรวิธี 2.2 พูดเป็นธรรมชาติ 2.3 ใช้ภาษาเหมาะสม		มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (6 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (4 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
3. รูปแบบการนำเสนอ (3 คะแนน) 3.1 ใช้สื่อประกอบการนำเสนอ 3.2 มีการยกตัวอย่างประกอบ 3.3 รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ		มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (3 คะแนน)	มี 2 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	มี 1 องค์ประกอบ (1 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
4. บุคลิกภาพ (2 คะแนน) 4.1 น้ำเสียง 4.2 ความมั่นใจ 4.3 ท่าทางประกอบ			มีครบทั้ง 3 องค์ประกอบ (2 คะแนน)	มี 1-2 องค์ประกอบ (1 คะแนน)	ไม่ปรากฏ องค์ประกอบ ทั้ง 3 ข้อ (0 คะแนน)
5. เวลา (1 คะแนน)				ใช้เวลาพูด เหมาะสม (1 คะแนน)	ใช้เวลาพูด ไม่เหมาะสม (0 คะแนน)

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
15 – 20	ดี
9 – 14	พอใช้
0 – 8	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมความสามารถการพูดอธิบาย

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีเยี่ยม
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
0 – 5	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนความสามารถการพูดอธิบาย

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	พูดเกี่ยวกับสถานการณ์ในชุมชน สังคมผ่านสื่อที่หลากหลาย โดยปราศจากอคติ ถูกต้อง ตรงประเด็น มีคุณค่าในมิติต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ มีจุดมุ่งหมายและตรงตามวัตถุประสงค์โดยคำนึงถึงผลกระทบและการอยู่ร่วมกันในสังคม เกิดประโยชน์ต่อตนเอง กลุ่ม และสังคม
ดี	พูดบอกประเด็นสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับ สามารถโต้ตอบกับบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ
พอใช้	พูดบอกประเด็นสำคัญหรือวัตถุประสงค์ สื่อสารกับบุคคลที่มีความแตกต่างจากตนเอง
ปรับปรุง	พูดบอกข้อมูล แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ที่แตกต่างจากตนเอง และแสดงความรู้สึกได้

แบบสรุปรูปการประเมินความสามารถการพูดอธิบาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากพฤติกรรมการพูดอธิบาย

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินความสามารถการพูดอธิบาย

ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู
 เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้จากการพูดอธิบาย (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสารเป็นแบบประเมินความสามารถการพูดอธิบาย

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบประเมินความสามารถการพูดอธิบายและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

แบบประเมินการพูด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 (สำหรับนักเรียน)

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพูดหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนหรือวิธีการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การประดิษฐ์ สิ่งของเหลือใช้ การทำอาหาร การทำของเล่น เป็นต้น

รายการประเมิน
1. การนำเสนอเนื้อหา (8 คะแนน) 1.1 อธิบายขั้นตอนได้อย่างชัดเจน 1.2 บอกประโยชน์และความสำคัญ 1.3 มีการยกตัวอย่างประกอบ 1.4 เนื้อหาครบถ้วนและถูกต้อง
2. การใช้ภาษา (6 คะแนน) 2.1 การออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี 2.2 พูดเป็นธรรมชาติ 2.3 ใช้ภาษาเหมาะสม
3. รูปแบบการนำเสนอ (3 คะแนน) 3.1 ใช้สื่อประกอบการนำเสนอ 3.2 มีการยกตัวอย่างประกอบ 3.3 รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ
4. บุคลิกภาพ (2 คะแนน) 4.1 น้ำเสียง 4.2 ความมั่นใจ 4.3 ท่าทางประกอบ
5. เวลา (1 คะแนน)

แบบทดสอบการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง อ่านข้อความแล้วตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (ข้อละ 2 คะแนน รวม 10 คะแนน)

อ่านข้อความที่กำหนดแล้วตอบคำถาม ข้อ 1 – 3

บ่อยครั้งที่เราทำในสิ่งที่เรียกว่าความดี แต่กลับไม่มีใครมองเห็น ที่เป็นเช่นนั้นเพราะตัวเรามากคาดหวังว่าหากเราทำความดี เราจะต้องได้สิ่งดี ๆ ตอบแทนกลับมาเสมอ ในชีวิตจริงสิ่งที่ถูกเรียกว่าความดี มักจะถูกมองข้ามไป อันที่จริงแล้วความดีนั้น ถือเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ควรทำ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

1. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของผู้เขียนข้อความนี้

- 1) ชี้แนะวิธีการทำความดี
- 2) ตักเตือนให้คนหันมาทำความดี
- 3) สั่งสอนให้เห็นคุณค่าของความดี
- 4) โน้มน้าวให้ทุกคนทำความดี

เฉลย 4) ถูก เพราะ ข้อความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูง และโน้มน้าวให้ทุกคนในสังคมทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทน

ตัวลวง 1) ผิด เพราะ ข้อความไม่ได้กล่าวถึงวิธีการทำความดี

2) ผิด เพราะ ข้อความไม่ใช่การตักเตือน

3) ผิด เพราะ ไม่ใช่การสั่งสอนและไม่ได้กล่าวถึงคุณค่าของการทำความดี

2. บุคคลในข้อใดปฏิบัติสอดคล้องกับแนวคิดนี้

- 1) บูน ช่วยคุณครูยกของไปใส่ในรถเพราะเห็นว่าคุณครูถือของหนัก
- 2) แป้ง ช่วยอธิบายการบ้านให้เพื่อนฟังเพราะอยากเล่นของเล่นของเพื่อน
- 3) ป้อ เก็บเงินได้จึงนำไปให้คุณครูหาเจ้าของเพราะต้องการได้คะแนนความดี
- 4) ป้อ ทำความสะอาดห้องเรียนตามที่ได้รับมอบหมายเพราะอยากได้รับคำชมเชย

เฉลย 1) ถูก เพราะ พฤติกรรมของบูนสอดคล้องกับแนวคิดของข้อความ คือ เป็นการทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทน

ตัวลวง 2) 3) และ 4) ผิด เพราะ ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของข้อความ เนื่องจากเป็นการทำความดีโดยหวังผลตอบแทน

3. ข้อใดคือแนวคิดสำคัญของข้อความนี้

- 1) การทำความดีย่อมได้รับผลดีตอบแทน
- 2) การทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทน
- 3) การทำความดีเป็นหน้าที่ของทุกคน
- 4) สังคมจะเป็นสุขถ้าทุกคนทำความดี

เฉลย 1) ถูก เพราะ แนวคิดและประเด็นสำคัญของข้อความ กล่าวถึงการทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทน ซึ่งการทำความดีถือเป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคมที่จะทำให้เกิดความสงบสุข ดังนั้น “การทำความดีย่อมได้รับผลดีตอบแทน” จึงไม่ใช่แนวคิดหลักและประเด็นสำคัญของข้อความ

ตัวลวง 2) 3) และ 4) ผิด เพราะ เป็นแนวคิดหลักและประเด็นสำคัญของข้อความ

อ่านข้อความที่กำหนดแล้วตอบคำถาม ข้อ 4 - 5

ค่านิยมที่ไม่ดีในองค์กร เป็นภัยร้ายต่อการเจริญก้าวหน้าของหน่วยงาน หากหน่วยงานใดที่บุคลากรส่วนใหญ่ประพฤติปฏิบัติกันเป็นประจำ แล้วไม่ดำเนินการแก้ไขโดยการสร้างค่านิยมใหม่ที่ดี เพื่อเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมภายในองค์กร อาจจะส่งผลให้องค์กรนั้นประสบปัญหาได้ เช่น ขอบขี้ขลาดกัน ไม่แบ่งปันความรู้เพราะกลัวคนอื่นจะได้ดีกว่า โยนความผิดให้คนอื่น กีดกันความคิดคนอื่น ตำหนิโดยไม่ดูให้จบกระบวนการ

ฉะนั้น ทุกคนในองค์กร ควรสร้างค่านิยมใหม่ที่ดี ทำทุกอย่างเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ และอยู่รอด เพราะถ้าองค์กรเจริญรุ่งเรือง ทุกคนก็อยู่รอด

4. ข้อใดคือสาระสำคัญที่ได้รับจากข้อความที่อ่าน

- 1) ความสามัคคีทำให้องค์กรอยู่รอดและเจริญรุ่งเรือง
- 2) ความประพฤติดีทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ
- 3) ความรับผิดชอบของคนในองค์กรทำให้เกิดความก้าวหน้า
- 4) ความเสียสละทำให้องค์กรได้รับการยอมรับ

เฉลย 2) ถูก เพราะ ข้อคิดของข้อความคือ “การที่คนในองค์กรมีความประพฤติที่ดี ปฏิบัติดี ย่อมทำให้องค์กร หรือหน่วยงานประสบความสำเร็จ”

ตัวลวง 1) 3) และ 4) ผิด เพราะ เป็นเพียงส่วนประกอบย่อยของแนวคิดหลักของข้อความ

5. บุคคลในข้อใดมีพฤติกรรม ไม่สอดคล้อง กับสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

- 1) นักเรียนช่วยกันทำเวรจนได้รับรางวัลห้องเรียนสะอาด
- 2) ทีมสี่เหลี่อร่วมกันร้องเพลงเชียร์อย่างพร้อมเพรียง
- 3) อู๋ย ขวนเพื่อนไปเล่นวิ่งไ้จับที่สนามหน้าโรงเรียน
- 4) อั้ง และเพื่อนนัดกันทำรายงานกลุ่มในวันหยุดจนสำเร็จ

เฉลย 3) ถูก เพราะ ไม่สอดคล้องกับสาระสำคัญ เนื่องจากไม่ได้เกี่ยวข้องกับการทำให้ส่วนรวมเจริญก้าวหน้า

ตัวลวง 1) 2) และ 4) ผิด เพราะ สอดคล้องกับสาระสำคัญของข้อความ

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อ 1 – 5

ตอบถูกได้ 2 คะแนน

ตอบผิดได้ 0 คะแนน

อ่านข้อความที่กำหนดแล้วตอบคำถาม ข้อ 6

ต้องยอมรับว่า ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก สามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลทำหน้าที่เสมือนห้องสมุดออนไลน์ ทำให้เราสามารถย่อโลกทั้งใบมาไว้ในมือได้อย่างง่ายดาย อย่างไรก็ตาม เมื่ออินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มากมาย ก็สามารถก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความถูกต้องของข้อมูลที่ไม่ได้ตรวจสอบเสียก่อน การควบคุมข้อมูลที่ยาก ซึ่งเป็นภัยคุกคามทำให้เกิดการหลอกลวงต่าง ๆ ตามมา ดังนั้น เราอาจพูดได้ว่า อินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนดาบสองคม

6. ให้นักเรียนบอกประโยชน์และโทษของอินเทอร์เน็ตจากข้อความที่อ่าน โดยเขียนอย่างน้อย ด้านละ 2 ประเด็น

- ตอบ ประโยชน์ (1) _____
(2) _____
- โทษ (1) _____
(2) _____

เฉลย/แนวคำตอบ

- ประโยชน์ (1) เป็นแหล่งศึกษา / ค้นคว้าข้อมูล
(2) เป็นห้องสมุดออนไลน์
(3) สามารถย่อโลกไว้ในอุ้งมือ
(4) สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดาย
- โทษ (1) ทำให้เกิดปัญหาและอาชญากรรม
(2) ข้อมูลบางข้อมูลไม่ได้รับการตรวจสอบก่อนเผยแพร่
(3) ก่อให้เกิดการหลอกลวงในด้านต่าง ๆ
(4) เสียการเรียนหากแบ่งเวลาไม่ถูก
(5) เสียสุขภาพ

เกณฑ์การให้คะแนน

- ตอบถูกได้ด้านละ 2 คะแนน (รวม 4 คะแนน)
- 2 คะแนน ตอบถูกครบถ้วนทุกประเด็น
- 1 คะแนน ตอบถูกต้องเป็นบางส่วน ขาดรายละเอียดที่จำเป็น
- 0 คะแนน ไม่ตอบ / ตอบผิด / คำตอบไม่สอดคล้อง

อ่านข้อความที่กำหนดแล้วตอบคำถาม ข้อ 7 – 9

เสียงไซเรนเป็นเสียงที่เราได้ยินเมื่อใดก็ต้องรู้สึกว่ามีเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นอย่างแน่นอน เสียงไซเรนนั้นจะอยู่ในรถต่าง ๆ เช่น รถพยาบาล รถกู้ภัย รถดับเพลิง และรถตำรวจ ซึ่งเมื่อเราได้ยินเสียงรถเหล่านี้ เราควรหลีกเลี่ยงทางให้หรือเมื่อขับรถอยู่ก็ต้องหลบเข้าข้างทาง เพื่อให้รถเหล่านี้ผ่านไปได้อย่างสะดวก และสามารถช่วยเหลือผู้คนที่ ยกตัวอย่าง เช่น รถตำรวจ เมื่อเกิดเหตุการณ์ร้ายหรือภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประชาชน ตำรวจก็จะสามารถไปช่วยได้อย่างทันท่วงที หรือรถพยาบาล หากขับไปได้อย่างสะดวกก็จะถึงโรงพยาบาลอย่างรวดเร็ว ผู้ป่วยมีโอกาสดำเนินการรักษาทันทีทันใด ลดการสูญเสียชีวิต

7. ทำไมเราจึงต้องหลีกเลี่ยงให้รถติดไซเรน

ตอบ _____

8. เราจะได้ยินเสียงสัญญาณไซเรนจากรถอะไรบ้าง

ตอบ _____

9. ถ้าเราไม่หลีกเลี่ยงให้รถติดไซเรนจะส่งผลอย่างไร

ตอบ _____

เฉลย/แนวคำตอบ

7. เพื่อให้รถเหล่านี้ผ่านไปได้อย่างสะดวก และสามารถช่วยเหลือผู้คนที่
8. รถพยาบาล รถกู้ภัย รถดับเพลิง และรถตำรวจ
9. เกิดความสูญเสีย ไปช่วยเหลือผู้คนที่ไม่ทันเวลา

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อ 7 – 9

ตอบถูกได้ 2 คะแนน

ตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
15 – 20	ดี
9 – 14	พอใช้
0 – 8	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมแบบทดสอบการอ่าน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีเยี่ยม
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
0 – 5	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนทักษะการอ่าน

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ย่านได้ อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น โดยปราศจากอคติ ลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง สรุปประเด็น ดีความ วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่ย่านได้อย่างถูกต้อง
ดี	อ่านแล้วบอกประเด็นสำคัญ ข้อคิด และประโยชน์ที่ได้รับได้
พอใช้	อ่านแล้วบอกประเด็นสำคัญหรือวัตถุประสงค์ และอธิบายความรู้สึกได้
ปรับปรุง	อ่านแล้วบอกข้อมูล และแสดงความรู้สึกได้

แบบสรุปรูปการประเมินการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากพฤติกรรมการอ่าน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินความสามารถการอ่าน

ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู
 เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้จากการอ่าน (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นแบบทดสอบการอ่าน 2 รูปแบบ คือ แบบเลือกตอบและแบบเขียนตอบสั้น

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบทดสอบการอ่านและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

แบบทดสอบการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ชื่อ ชั้น เลขที่.....
โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากข้อความต่อไปนี้

1.

เทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบันเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย จงเขียนแสดงความคิดเห็นว่าเทคโนโลยีการสื่อสารมีข้อดีอย่างไร และมีข้อเสียอย่างไร

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสีย อย่างละ 3 ประเด็น (12 คะแนน)

ข้อดี

- 1)
- 2)
- 3)

ข้อเสีย

- 1)
- 2)
- 3)

เฉลย/แนวคำตอบ

ข้อดี

- 1) สื่อสารได้สะดวกรวดเร็ว
- 2) การค้นคว้าข้อมูล
- 3) เพื่อความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ

ข้อเสีย

- 1) มีค่าใช้จ่ายสูง
- 2) ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น การพนัน การล่อลวง การหลอกลวง
- 3) เสียสุขภาพ เช่น ใช้เวลาไม่เหมาะสม ขาดมนุษยสัมพันธ์กับคนใกล้ตัว

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกให้ประเด็นละ 2 คะแนน

ตอบผิดได้ 0 คะแนน

2.

กีฬา มีหลายประเภท ทั้งเดี่ยวและทีม ทั้งประเภทลูก และประเภทลาน การเล่นกีฬาส่งผลดีต่อร่างกายและจิตใจ

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการเล่นกีฬา 4 ประเด็น (8 คะแนน)

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

เฉลย/แนวคำตอบ

- 1) ร่างกายแข็งแรง / สุขภาพดี
- 2) ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 3) ได้เพื่อนใหม่
- 4) ได้รู้จักการมีน้ำใจนักกีฬา
- 5) ลดน้ำหนัก
- 6) มีรายได้ / เป็นอาชีพ
- 7) ฝึกความอดทนและมีระเบียบวินัย
- 8) เสริมสร้างความมั่นใจและบุคลิกภาพ
- 9) สนุกสนานเพลิดเพลิน

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกให้ประเด็นละ 2 คะแนน

ตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดี
10 – 14	พอใช้
0 – 8	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมแบบทดสอบการเขียน

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 – 20	ดีเยี่ยม
11 – 15	ดี
6 – 10	พอใช้
0 – 5	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนทักษะการเขียน

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	เขียนสื่อสารด้วยเนื้อหาที่ถูกต้อง ตรงประเด็น โดยปราศจากอคติ ลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง เขียนสรุปประเด็น ดีความ วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าจากเรื่องที่เขียนในมิติความจริง ความดี และความงามแบบง่ายได้ เขียนเนื้อหาได้อย่างสร้างสรรค์เพื่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม โดยใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างภาษาตามที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง
ดี	นักเรียนเขียนตอบเป็นประโยคที่สื่อความหมายได้ตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์พร้อมอธิบายรายละเอียดที่แสดงถึงประโยชน์หรือโทษของสิ่งนั้น
พอใช้	นักเรียนเขียนตอบเป็นประโยคที่สื่อความหมายได้ตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์
ปรับปรุง	นักเรียนเขียนตอบเป็นประโยคที่สื่อความหมายได้ พร้อมแสดงความรู้สึกที่มีรายละเอียดสนับสนุน

แบบสรุปการประเมินการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากพฤติกรรมการเขียน

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียน

ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู
 เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้จากการเขียน (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นแบบทดสอบการเขียน แบบเขียนตอบสั้น

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมิน ผลรวมแบบทดสอบการเขียนและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

แบบประเมินตนเองกลวิธีสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
(สำหรับครู)

ชื่อ ชั้น.....เลขที่.....
โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาประเด็นที่กำหนด และให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

การให้คะแนน

ข้อที่	ประเด็น	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย
1	การพูดถึงปมด้อยของผู้อื่นเป็นประจำ อาจส่งผลให้ผู้ที่ถูกล้อเสียใจจนนำไปสู่การทำร้ายตนเองได้	2	1	0
2	การล้อชื่อพ่อแม่ของผู้อื่น เป็นการล้อเล่นที่สนุกสนาน	0	1	2
3	การพูดเปรียบเทียบผลการเรียนทำให้คนที่ได้ลำดับหลัง ๆ มีความตั้งใจยิ่งขึ้น	0	1	2
4	การแสดงความคิดเห็นในเชิงลบในสื่อสังคมออนไลน์ ถือเป็นเรื่องปกติของเด็กยุคใหม่	0	1	2
5	การไม่ยอมรับเพื่อนเข้ากลุ่มจะทำให้เพื่อนรู้ตัวว่านิสัยไม่ดี	0	1	2
6	การพูดโฆษณาขายสินค้าบนสื่อออนไลน์เป็นสิ่งที่ดี	2	1	0
7	การส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับทางอินเทอร์เน็ตควรมีการกลั่นกรองก่อนเสมอ	2	1	0
8	การล้อเลียนการแต่งกายของเพื่อนที่มีรสนิยมแตกต่างจากตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ	2	1	0
9	การแอบอ้างข้อมูลของผู้อื่นมาเป็นของตนเองสามารถกระทำได้	0	1	2
10	การวิจารณ์ผู้อื่นด้วยถ้อยคำรุนแรงเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้	0	1	2

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20	ดี
9 - 14	พอใช้
0 - 8	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมแบบประเมินตนเองกลวิธีสื่อสาร

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีเยี่ยม
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
0 - 5	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนกลวิธีการสื่อสาร

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สามารถประเมินคุณค่ามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร และสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
ดี	สื่อสารอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีมารยาทและจริยธรรมเบื้องต้น โดยเลือกใช้สื่อหลากหลายระหว่างโลกจริงและโลกเสมือน โดยคำนึงผลกระทบต่อตนเองและประโยชน์ต่อตนเองและกลุ่มในระยะยาว
พอใช้	สื่อสารง่าย ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยเลือกใช้สื่อหลากหลายและเหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง คำนึงถึงผลกระทบของสื่อที่มีต่อตนเองในระยะยาว
ปรับปรุง	สื่อสารเรื่องราวใกล้ตัวโดยใช้ภาษา ภาพ เสียง ทำทาง การแสดงออกทางศิลปะอย่างง่าย ๆ พร้อมทั้งคำนึงถึงประโยชน์ โทษ ที่เหมาะสมกับบุคคล และกาลเทศะ

แบบสรุปการประเมินตนเองกลวิธีการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากพฤติกรรมใช้กลวิธีการสื่อสาร

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินตนเองกลวิธีการสื่อสาร

ผู้ประเมิน

นักเรียนประเมินตนเอง ครู

เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้จากการทำแบบประเมินตนเอง (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นแบบประเมินตนเองกลวิธีการสื่อสาร

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบประเมินตนเองกลวิธีการสื่อสารและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

แบบประเมินตนเองกลวิธีสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
(สำหรับนักเรียน)

ชื่อ ชั้น.....เลขที่.....
โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาประเด็นที่กำหนด และให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อที่	ประเด็น	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย
1	การพูดถึงปมด้อยของผู้อื่นเป็นประจำ อาจส่งผลให้ผู้ที่ถูกล้อเสียใจจนนำไปสู่การทำร้ายตนเองได้			
2	การล้อชื่อพ่อ-แม่ของผู้อื่น เป็นการล้อเล่นที่สนุกสนาน			
3	การพูดเปรียบเทียบผลการเรียนทำให้คนที่ได้ลำดับหลัง ๆ มีความตั้งใจยิ่งขึ้น			
4	การแสดงความคิดเห็นในเชิงลบในสื่อสังคมออนไลน์ ถือเป็นเรื่องปกติของเด็กยุคใหม่			
5	การไม่ยอมรับเพื่อนเข้ากลุ่มจะทำให้เพื่อนรู้ตัวว่านิสัยไม่ดี			
6	การพูดโฆษณาขายสินค้าบนสื่อออนไลน์เป็นสิ่งที่ดี			
7	การส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับทางอินเทอร์เน็ตควรมีการกลั่นกรองก่อนเสมอ			
8	การล้อเลียนการแต่งกายของเพื่อนที่มีรสนิยมแตกต่างจากตนเองเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ			
9	การแอบอ้างข้อมูลของผู้อื่นมาเป็นของตนเองสามารถกระทำได้			
10	การวิจารณ์ผู้อื่นด้วยถ้อยคำรุนแรงเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้			

แบบสังเกตพฤติกรรมกลวิธีการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
(สำหรับครู)

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง พิจารณานักเรียนแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด

ผู้ตอบแบบประเมิน ครู ผู้ปกครอง

การให้คะแนน

ข้อ	พฤติกรรม	ปฏิบัติ สม่ำเสมอ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ
1	พูดอย่างสุภาพ	2	1	0
2	พูดประชดประชัน	0	1	2
3	พูดแทรก / ส่อเสียด	0	1	2
4	พูดขอโทษ / ขอขอบคุณ	2	1	0
5	ซักสีหน้า / ไม่เก็บความรู้สึก	0	1	2
6	รู้จักสังเกตท่าทีของคู่สนทนา	2	1	0
7	แสดงออกสีหน้า ท่าทาง เหมาะสมต่อข้อมูลที่ได้รับ	2	1	0
8	รอตตามลำดับก่อน-หลัง	2	1	0
9	ทำความเข้าใจจนเป็นนิสัย	2	1	0
10	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อผู้ใหญ่	2	1	0

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
15 - 20	ดี
9 - 14	พอใช้
0 - 8	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมแบบประเมินตนเองกลวิธีการสื่อสาร

คะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีเยี่ยม
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
0 - 5	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนกลวิธีการสื่อสาร

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สามารถประเมินคุณค่ามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร และสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
ดี	สื่อสารอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีมารยาทและจริยธรรมเบื้องต้น โดยเลือกใช้สื่อหลากหลายระหว่างโลกจริงและโลกเสมือน โดยคำนึงผลกระทบต่อตนเอง และประโยชน์ต่อตนเองและกลุ่มในระยะยาว
พอใช้	สื่อสารง่าย ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยเลือกใช้สื่อหลากหลายและเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง คำนึงถึงผลกระทบของสื่อที่มีต่อตนเองในระยะยาว
ปรับปรุง	สื่อสารเรื่องราวใกล้ตัวโดยใช้ภาษา ภาพ เสียง ทำทาง การแสดงออกทางศิลปะอย่างง่าย ๆ พร้อมทั้งคำนึงถึงประโยชน์ โทษ ที่เหมาะสมกับบุคคล และกาลเทศะ

แบบสรุปการสังเกตพฤติกรรมกลวิธีการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมใช้กลวิธีการสื่อสาร

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมกลวิธีการสื่อสาร

ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู
 เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้จากการทำแบบสังเกตพฤติกรรม (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมกลวิธีการสื่อสาร

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบสังเกตพฤติกรรมกลวิธีการสื่อสารและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมกลวิธีการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
(สำหรับนักเรียน)

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง พิจารณานักเรียนแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด

ผู้ตอบแบบประเมิน

ครู

ผู้ปกครอง

ข้อ	พฤติกรรม	ปฏิบัติ สม่ำเสมอ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ
1	พูดอย่างสุภาพ			
2	พูดประชดประชัน			
3	พูดแทรก / ส่อเสียด			
4	พูดขอโทษ / ขอขอบคุณ			
5	ชักสีหน้า / ไม่เก็บความรู้สึก			
6	รู้จักสังเกตท่าทีของคู่สนทนา			
7	แสดงออกสีหน้า ท่าทาง เหมาะสมต่อข้อมูลที่ได้รับ			
8	รอตามลำดับก่อน-หลัง			
9	ทำความเข้าใจเป็นนิสัย			
10	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อผู้ใหญ่			

แบบทดสอบวัดเจตคติกลวิธีการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
(สำหรับครู)

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง พิจารณาสถานการณ์ที่กำหนด แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับพฤติกรรมที่นักเรียนต้องการแสดงออก

- แม่ของณัฐพลไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมวันแม่ที่โรงเรียนจัดได้ ณัฐพลจึงแอบไปร้องไห้
วราวุธ : ว้าย! ไอ้เด็ก ไม่มีแม่

จากสถานการณ์หากนักเรียนเป็นเพื่อนร่วมชั้น นักเรียนจะแสดงออกอย่างไร

- เฉย ๆ ไม่สนใจ (2 คะแนน)
- เห็นใจ สงสาร (4 คะแนน)
- พยายามห้ามวราวุธไม่ให้พูด (3 คะแนน)
- เห็นด้วยเพราะเพื่อนพูดเรื่องจริง (1 คะแนน)

2.

ในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ ครูให้นักเรียนนำโทรศัพท์มาสืบค้นข้อมูล
ต้นข้าว : ยังใช้โทรศัพท์รุ่นเก่าขนาดนี้อยู่อีกหรือ

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนจะแสดงออกอย่างไรกับคำพูดของต้นข้าว

- 1) เดินหนีไปที่อื่นโดยไม่สนใจคำพูดของต้นข้าว (2 คะแนน)
- 2) ชักสีหน้าและแสดงท่าทางไม่พอใจ (1 คะแนน)
- 3) เฉย ๆ ไม่สนใจคำพูดของต้นข้าว (3 คะแนน)
- 4) ยิ้มแล้วแสดงให้เห็นว่าโทรศัพท์ยังใช้งานได้ดี (4 คะแนน)

3.

เบญจาทะเลาะกับเพื่อนในห้องและอยากให้เพื่อนคนอื่นเป็นพวกของตน จึงใช้เงินจ้างไม่ให้
นักเรียนพูดกับเพื่อนที่ตนทะเลาะด้วย

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนจะอย่างไร

- 1) รับเงินจากเบญจา แต่ไปพูดกับเพื่อนคนนั้น (1 คะแนน)
- 2) ไม่รับเงิน แต่ก็ไม่พูดกับเพื่อนคนนั้น (3 คะแนน)
- 3) เฉย ๆ เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตนเอง (2 คะแนน)
- 4) ไม่รับเงิน และพยายามให้เพื่อนคืนดีกัน (4 คะแนน)

4.

กอล์ฟเป็นนักเรียนชายคนเดียวในห้องที่สมัครเข้าชมรมนาฏศิลป์ของโรงเรียน
วิชัย : กอล์ฟ แกเป็นตุ้ตหรือ

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนเห็นด้วยกับคำพูดของวิชัยหรือไม่ อย่างไร

- 1) เห็นด้วย ไม่มีผู้ชายคนไหนเรียนนาฏศิลป์ จึงช่วยวิชัยล้อ (1 คะแนน)
- 2) เห็นด้วย แต่ไม่พูดอะไร (2 คะแนน)
- 3) ไม่เห็นว่าเป็นเรื่องแปลก ถ้ากอล์ฟจะสนใจเรียน (3 คะแนน)
- 4) ไม่เห็นด้วยและพยายามห้ามไม่ให้วิชัยล้อเพื่อน (4 คะแนน)

5.

นักเรียนใหม่ย้ายมาโรงเรียนวันแรก ครูให้แนะนำตัวเองหน้าชั้นเรียน
วิภา : ทำไมพูดเหน่อแบบนี้ล่ะ ตลกจัง
กานดา : _____

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนคิดว่ากานดาจะมีความคิดเห็นอย่างไร

- 1) เห็นด้วย เพราะเสียงของนักเรียนใหม่ฟังดูตลกจริง (1 คะแนน)
- 2) เห็นด้วย แต่พยายามไม่หัวเราะ (2 คะแนน)
- 3) ไม่เห็นด้วย แต่คิดว่าแปลก (3 คะแนน)
- 4) ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นธรรมชาติของเขา (4 คะแนน)

6. เคนซึ่งเป็นเพื่อนต่างเพศที่เพิ่งรู้จักผ่านทางเฟซบุ๊กได้ส่งข้อความมาหาญาดา
เคน : คีนี่ว่างปะ ออกมาเจอเราหน่อยได้ไหม
ญาดา : ได้สิ เราก็อากเจอเธอเหมือนกัน

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำตอบของญาดา

- 1) เห็นด้วย เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายอะไร (1 คะแนน)
- 2) เห็นด้วย เพราะการเจอกันในช่วงกลางคืนไม่เป็นการรบกวนเวลาเรียน (2 คะแนน)
- 3) ไม่เห็นด้วย เพราะควรทำความรู้จักกันให้มากกว่านี้ (3 คะแนน)
- 4) ไม่เห็นด้วย เพราะการนัดพบคนแปลกหน้าเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย (4 คะแนน)

7. นิดเป็นเด็กผู้หญิงที่มีรูปร่างอ้วน ผิวดำ และมีกลิ่นตัวแรง จึงทำให้ไม่มีคนคบ และชอบล้อเลียนเป็นประจำ นิดน้อยใจมาก ไปแอบร้องไห้

จากสถานการณ์ข้างต้น หากนักเรียนเป็นเพื่อนของนิด จะพูดปลอบใจนิดอย่างไร

- 1) เฉย ๆ ยิ้มให้นิด และบอกนิดว่า สู้ ๆ (2 คะแนน)
- 2) ทำใจนะนิด มันคือเรื่องจริง เราต้องยอมรับมันให้ได้ (1 คะแนน)
- 3) ไม่เป็นไรนะนิด อย่าไปสนใจ นิดคือเพื่อนของเรา (4 คะแนน)
- 4) ไม่เป็นไรนะนิด ถึงนิดจะดำ แต่นิดก็เป็นคนดี (3 คะแนน)

8. พี่และแตงโมเป็นเพื่อนรักกัน ได้ลงสมัครแข่งขันเพื่อรับตำแหน่งประธานนักเรียน ผลปรากฏว่าแตงโมชนะเพียงไม่กี่คะแนน

จากสถานการณ์ข้างต้น หากนักเรียนเป็นพี่ควรพูดอย่างไรกับแตงโม

- 1) ยินดีด้วยนะแตงโม เธอเหมาะสมกับตำแหน่งนี้แล้ว (4 คะแนน)
- 2) ฉันไม่เสียใจหรอก เพราะฉันแพ้เธอแค่นี้เอง (1 คะแนน)
- 3) ไม่เป็นไรหรอก คราวหน้าฉันจะลงสมัครใหม่ (2 คะแนน)
- 4) ยินดีด้วยนะแตงโม แต่เธอชนะฉันแค่นี้เอง (3 คะแนน)

9. เอ้ : โอ้ม เธอไปตัดผมทรงใหม่มาใช้ไหม
โอ้ม : ใช่ เท่ไหมล่ะ
เอ้ : ฉันว่าผมทรงนี้ไม่เหมาะกับเธอเลย

จากสถานการณ์ข้างต้น ถ้านักเรียนเป็นโอ้ม จะพูดโต้ตอบเอ้อย่างไร

- 1) ทำไมเธอปากเสีย (1 คะแนน)
- 2) แล้วเธอจะทำอะไรล่ะ (2 คะแนน)
- 3) พูดแบบนี้หมายความว่าอย่างไร (3 คะแนน)
- 4) ไม่เป็นไร ฉันชอบผมทรงนี้ (4 คะแนน)

10.

เมื่ออินทรีใส่เสื้อที่ขาดมาโรงเรียน
 ณภัทร : อินทรี เธอใส่เสื้ออะไรของเธอมาเนี่ย
 นักเรียน :

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนควรใช้คำพูดตามข้อใด

- 1) นินลิ ทำไมล่ะ (1 คะแนน)
- 2) เฉย ๆ ไม่พูดอะไร (2 คะแนน)
- 3) เกิดอะไรขึ้นกับเธอเธอ มีอะไรให้เราช่วยไหม (4 คะแนน)
- 4) ไม่เป็นไรนะ เธอไม่ต้องสนใจคำพูดแบบนี้หรอก (3 คะแนน)

หมายเหตุ คำตอบทุกคำตอบจะมีค่าคะแนน โดยจะมีคะแนน 4 3 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับความถูกต้องเหมาะสม

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
28 – 40	ดี
15 – 27	พอใช้
0 – 14	ปรับปรุง

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินผลรวมแบบทดสอบวัดเจตคติพฤติกรรมการสื่อสาร

คะแนน	ระดับคุณภาพ
31 – 40	ดีเยี่ยม
21 – 30	ดี
11 – 20	พอใช้
0 – 10	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนนพฤติกรรมการสื่อสาร

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร สามารถประเมินคุณค่ามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร และสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
ดี	สื่อสารอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีมารยาทและจริยธรรมเบื้องต้น โดยเลือกใช้สื่อหลากหลายระหว่างโลกจริงและโลกเสมือน โดยคำนึงผลกระทบต่อตนเองและประโยชน์ต่อตนเองและกลุ่มในระยะยาว
พอใช้	สื่อสารง่าย ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยเลือกใช้สื่อหลากหลายและเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง คำนึงถึงผลกระทบของสื่อที่มีต่อตนเองในระยะยาว
ปรับปรุง	สื่อสารเรื่องราวใกล้ตัวโดยใช้ภาษา ภาพ เสียง ทำทาง การแสดงออกทางศิลปะอย่างง่าย ๆ พร้อมทั้งคำนึงถึงประโยชน์ โทษ ที่เหมาะสมกับบุคคล และกาลเทศะ

แบบสรุปรายการวัดเจตคติกลวิธีการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสาร โดยประเมินจากแบบทดสอบวัดเจตคติกลวิธีในการสื่อสาร

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบทดสอบแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียน มีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การวัดเจตคติกลวิธีการศึกษา

ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู
 เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้ จากการทำ แบบทดสอบ (20)	ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
			ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1							
2							
3							
4							
...							

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นแบบทดสอบวัดเจตคติกลวิธีการศึกษา (แบบเลือกตอบ)

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินแบบทดสอบควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบทดสอบวัดเจตคติกลวิธีการศึกษาและการแปลผลคะแนน ควรมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

เครื่องมือแต่ละเครื่องมือมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลคะแนนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิธีการวัดพฤติกรรม โดยกำหนดการแปลผลคะแนนของเครื่องมือแต่ละเครื่องมือเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง ซึ่งการแปลผลคะแนนดังกล่าวใช้ในการตัดสินระหว่างเรียน

สำหรับเกณฑ์การตัดสินสมรรถนะสำคัญ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ได้กำหนดเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับระดับความสามารถ ทั้ง 4 ระดับ ได้แก่ ระดับดีเยี่ยม ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง โดยครูผู้สอนสามารถนำเครื่องมือทั้งหมดของแต่ละด้าน ดังปรากฏมาแล้วข้างต้น ซึ่งประกอบด้วยทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และกลวิธีการศึกษา มาใช้ในการตัดสินสมรรถนะสำคัญ โดยมีผลรวมคะแนนทั้ง 5 ด้าน (200 คะแนน) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ทักษะการฟังและดู	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
ด้านที่ 2 ทักษะการพูด	คะแนนเต็ม 60 คะแนน
ด้านที่ 3 ทักษะการอ่าน	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
ด้านที่ 4 ทักษะการเขียน	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
ด้านที่ 5 กลวิธีการสื่อสาร	คะแนนเต็ม 80 คะแนน

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

คะแนน	ระดับคุณภาพ
151 – 200	ดีเยี่ยม
101 – 150	ดี
51 – 100	พอใช้
0 – 50	ปรับปรุง

2.2 เครื่องมือประเมินความสามารถในการคิด

กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการคิด

นิยามสมรรถนะสำคัญ	องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด	ลักษณะเครื่องมือ
<p>ความสามารถในการคิด</p> <p>เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>การคิดอย่างสร้างสรรค์</p> <p>พัฒนาชิ้นงานหรือวิธีการเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ด้วยการผสมผสานจากแนวคิดที่หลากหลาย และดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่ หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาด 1 วิธี แจกแจงรายละเอียดของวิธีการแก้ปัญหา หรือขยายความคิดได้บ้าง และมีการประเมินผลงานจากเกณฑ์</p> <p>การคิดอย่างมีวิจารณญาณ</p> <p>ระบุความเข้าใจที่หลากหลายจากสถานการณ์ที่ซับซ้อน และตัดสินใจเลือกคำตอบเพียงคำกล่าวอ้างเดียว รวมทั้งประเมินความเหมาะสมของคำกล่าวอ้าง พร้อมแสดงการแปลความหมายข้อมูล และหลักฐานเชิงประจักษ์ และสามารถลงข้อสรุปได้อย่างถูกต้อง</p> <p>การคิดเป็นระบบ</p> <p>วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบหรือสถานการณ์ เชื่อมโยงจัดหมวดหมู่หรือกำหนดตัวแปร วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ระบบแบบแผนของพฤติกรรมและองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อสร้างแบบจำลองอย่างง่ายได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบเชิงสถานการณ์ - แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับครู - แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับนักเรียน - แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการคิด

จากกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการคิด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 สามารถนำมาสร้างเครื่องมือประเมินแบบต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ❖ แบบทดสอบเชิงสถานการณ์
- ❖ แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน โดยครูเป็นผู้ประเมิน
- ❖ แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับนักเรียน
- ❖ แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

แบบทดสอบเชิงสถานการณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ชื่อ ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

สถานการณ์

โรงเรียนนิมิตวิทยา มีนักเรียนจำนวน 1,500 คน ทุก ๆ วันจะมีเศษอาหารเหลือจากการรับประทานอาหารของนักเรียน เศษวัสดุเหลือใช้จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงถุงขนม ถุงนม ขวดน้ำพลาสติก กล่องนม กล่องน้ำผลไม้ ฯลฯ ถูกทิ้งเกลื่อนกลาดภายในบริเวณโรงเรียน

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลและตอบคำถาม ดังนี้

1. นักเรียนพบปัญหาใดบ้าง

ตอบ.....

2. ปัญหาที่เกิดขึ้น มีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง

ตอบ.....

3. นักเรียนมีแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้อย่างไร

ตอบ.....

4. ให้นักเรียนออกแบบชิ้นงาน / ผลงาน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น (คิดสร้างสรรค์)

เกณฑ์การประเมินแบบทดสอบเชิงสถานการณ์

สมรรถนะ	ระดับคุณภาพ			
	1 คะแนน (ปรับปรุง)	2 คะแนน (พอใช้)	3 คะแนน (ดี)	4 คะแนน (ดีเยี่ยม)
ข้อ 1 การคิดอย่าง สร้างสรรค์	สร้างชิ้นงานหรือ เสนอวิธีการเพื่อ แก้ปัญหาอย่าง ง่ายและไม่ซับซ้อน โดยดัดแปลงจากสิ่งที่มี อยู่ หรือนำสิ่งอื่นมา ทดแทนสิ่งที่ขาด บวก รายละเอียดของงาน หรือความคิด และมี การตรวจสอบชิ้นงาน เบื้องต้นได้	สร้างชิ้นงานหรือเสนอ วิธีการเพื่อแก้ปัญหา อย่างง่ายและไม่ซับซ้อน ด้วยการผสมผสานจาก แนวคิดที่หลากหลาย และดัดแปลงจากสิ่งที่มี อยู่ หรือนำสิ่งอื่นมา ทดแทนสิ่งที่ขาด บวก รายละเอียดของงาน หรือความคิด และมี การตรวจสอบชิ้นงาน เบื้องต้นได้	พัฒนาชิ้นงานหรือ วิธีการเพื่อแก้ปัญหาที่ ซับซ้อนด้วยการ ผสมผสานจากแนวคิด ที่หลากหลายและ ดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่ หรือนำสิ่งอื่นมา ทดแทนสิ่งที่ขาด มากกว่า 1 วิธี แจก แจงรายละเอียดของ วิธีการแก้ปัญหาหรือ ขยายความคิดได้บ้าง และมีการประเมินผล งานจากเกณฑ์	พัฒนาชิ้นงานหรือวิธีการ เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนโดย ใช้ความคิดที่แปลกใหม่ที่ ไม่ซ้ำใคร หรือพัฒนา ต่อยอดจากของเดิมให้ เหมาะสมต่อการใช้งานจริง จากสิ่งที่มีอยู่หรือนำสิ่งอื่น มาทดแทนสิ่งที่ขาด 2 วิธี ในเวลาที่กำหนด แจกแจง รายละเอียดของวิธีการ แก้ปัญหาหรือขยาย ความคิดได้ และมีการ ประเมินผลงานจากเกณฑ์
ข้อ 2 การคิด อย่างมี วิจารณญาณ	บอกความเข้าใจของ ตนเองเกี่ยวกับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันและ ตัดสินใจเลือกหลักฐาน เชิงประจักษ์ พร้อมแสดงการแปล ความหมายข้อมูลเพื่อ สนับสนุนความเข้าใจ ของตนเอง	ระบุความเข้าใจที่ หลากหลายจาก สถานการณ์ที่ไม่ ซับซ้อน และตัดสินใจ เลือกคำตอบเพียง คำตอบอย่างเดียว รวมทั้งประเมินความ เหมาะสมของคำตอบ อ้างพร้อมแสดงการ แปลความหมายข้อมูล และหลักฐานเชิง ประจักษ์	ระบุความเข้าใจที่ หลากหลายจาก สถานการณ์ที่ซับซ้อน และ ตัดสินใจเลือก คำตอบเพียงคำตอบ อย่างเดียว รวมทั้ง ประเมินความเหมาะสม ของคำตอบอ้าง พร้อม แสดงการแปลความหมาย ข้อมูลและหลักฐานเชิง ประจักษ์ และสามารถ ลงข้อสรุปได้อย่างถูกต้อง	ระบุความเข้าใจที่ หลากหลายจาก สถานการณ์ที่ซับซ้อน ตัดสินใจเลือกคำตอบและ ประเมินความเหมาะสม ของคำตอบอ้าง พร้อม แสดงการแปลความหมาย ข้อมูลและหลักฐานเชิง ประจักษ์ สามารถลง ข้อสรุปได้อย่างถูกต้องและ ระบุข้อโต้แย้งได้
ข้อ 3 การคิด เป็นระบบ	ระบุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ที่เห็นได้ชัดเจนใน ระบบหรือสถานการณ์ ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถระบุ ความสัมพันธ์ของ ปัจจัยต่าง ๆ และ สามารถบอกผลลัพธ์ ของระบบหรือ สถานการณ์ได้	ระบุปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ เห็นได้ชัดเจน และ ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในระบบหรือสถานการณ์ เชื่อมโยงจัดหมวดหมู่ หรือกำหนดตัวแปรและ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เชิงเหตุและผล	วิเคราะห์ปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับระบบหรือ สถานการณ์ เชื่อมโยง จัดหมวดหมู่หรือ กำหนดตัวแปร วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เชิงเหตุและผล ระบุ แบบแผนของพฤติกรรม และองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อสร้างแบบจำลอง อย่างง่ายได้	วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับระบบหรือสถานการณ์ เชื่อมโยง จัดหมวดหมู่หรือ กำหนดตัวแปร วิเคราะห์ ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ระบุแบบแผนของพฤติกรรม และองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการ เปลี่ยนแปลงของระบบหรือ สถานการณ์ และสร้าง แบบจำลองอย่างง่ายได้

วิธีการใช้แบบทดสอบเชิงสถานการณ์

ให้นักเรียนตอบคำถาม 3 ข้อ แต่ละคำถามตามองค์ประกอบ สมรรถนะความสามารถในการคิด ดังนี้

ข้อ 1 การคิดอย่างสร้างสรรค์

ข้อ 2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ข้อ 3 การคิดเป็นระบบ

เมื่อนักเรียนตอบคำถามทั้ง 3 ข้อเรียบร้อยแล้ว ให้ครูผู้สอน ดำเนินการตรวจให้คะแนนนักเรียนตามเกณฑ์การประเมิน สมรรถนะของแต่ละด้าน (การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ) ให้รวมคะแนนทั้งหมดและนำคะแนนที่ได้ลงในแบบบันทึกคะแนน

แบบบันทึกคะแนนแบบทดสอบเชิงสถานการณ์ สำหรับนักเรียนรายบุคคล ความสามารถในการคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

เลขที่	ชื่อ - สกุล	สมรรถนะความสามารถในการคิด / คะแนน			คะแนนรวม (12 คะแนน)	ผลการประเมิน
		ด้านการคิดอย่าง สร้างสรรค์ (4 คะแนน)	ด้านการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ (4 คะแนน)	ด้านการคิด เป็นระบบ (4 คะแนน)		
1						
2						
3						
4						
....						

นำคะแนนที่ได้ไปแปลผลการประเมินตามเกณฑ์ ดังนี้

ได้ 10 - 12 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม

ได้ 7 - 9 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดี

ได้ 4 - 6 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ พอใช้

ได้ 1 - 3 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ครูสรุปผลการประเมินดังกล่าว กรณีที่ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการคิดในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือระดับดี ครูควรรหาแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีระดับความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนความสามารถในการคิด (การคิดอย่างสร้างสรรค์)

สำหรับครูประเมินนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ชื่อนักเรียน ชั้น เลขที่

คำชี้แจงให้ครูพิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง **ใช่** หรือ **ไม่ใช่** ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	นักเรียนสามารถผลิตชิ้นงานโดยอาศัยต้นแบบ และบอกรายละเอียดของชิ้นงานได้		
2.	นักเรียนสามารถผลิตชิ้นงานที่แตกต่างจากต้นแบบหรือตามจินตนาการภายใต้เงื่อนไขง่าย ๆ ได้		
3.	นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงานโดยดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่ หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาด และมีการตรวจสอบชิ้นงานเบื้องต้นได้		
4.	นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงานด้วยการผสมผสานจากแนวคิดที่หลากหลายและดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่ หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาด และมีการตรวจสอบชิ้นงานเบื้องต้นได้		
5.	นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงานเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนด้วยการผสมผสานจากแนวคิดที่หลากหลายและดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่ หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาด แจกแจงรายละเอียดของวิธีการแก้ปัญหาหรือขยายความคิดได้บ้าง และมีการประเมินผลงานจากเกณฑ์		
6.	นักเรียนสามารถพัฒนาชิ้นงานหรือวิธีการเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนด้วยความคิดที่แปลกใหม่ในเวลาที่กำหนด มีการคิดหาวิธีการ แก้ปัญหาโดยดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่หรือนำสิ่งอื่นมา ทดแทนสิ่งที่ขาดได้ มีการคิดแจกแจงรายละเอียดของวิธีการแก้ปัญหาหรือขยายความคิดได้ และมีการประเมินผลงานจากเกณฑ์		
รวม			

เกณฑ์การประเมิน

เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6	มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5	มีความสามารถ ในระดับ ดี
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4	มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3	มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

สรุป ระดับความสามารถ คือ ได้ **คะแนน**

ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 4 คะแนน
ระดับ ดี	ได้ 3 คะแนน
ระดับ พอใช้	ได้ 2 คะแนน
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนความสามารถในการคิด (การคิดอย่างมีวิจารณญาณ)
สำหรับครูประเมินนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ชื่อนักเรียนชั้นเลขที่.....

คำชี้แจง ให้ครูพิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ที่ตรงกับพฤติกรรม
ของนักเรียน

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	นักเรียนสามารถบอกข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
2.	นักเรียนสามารถเลือกหลักฐานสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
3.	นักเรียนสามารถอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมจากหลักฐานที่เลือกเพื่อสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
4.	นักเรียนสามารถบอกข้อดีข้อเสียของหลักฐานที่เลือกเพื่อสนับสนุนเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน		
5.	นักเรียนสามารถระบุความเข้าใจที่หลากหลายจากสถานการณ์ที่ซับซ้อนและอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมจากหลักฐานที่เลือกเพื่อสนับสนุนข้อมูลสามารถลงข้อสรุปและตรวจสอบได้อย่างถูกต้อง		
6.	นักเรียนสามารถระบุความเข้าใจที่หลากหลายจากสถานการณ์ที่ซับซ้อนสามารถลงข้อสรุป ตรวจสอบและสามารถระบุข้อโต้แย้งได้อย่างเหมาะสม		
	รวม		

เกณฑ์การประเมิน

- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6 มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5 มีความสามารถ ในระดับ ดี
- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4 มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3 มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

สรุป ระดับความสามารถ คือ	ได้	คะแนน
ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 4	คะแนน
ระดับ ดี	ได้ 3	คะแนน
ระดับ พอใช้	ได้ 2	คะแนน
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1	คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน ความสามารถในการคิด (การคิดเป็นระบบ)
สำหรับครูประเมินนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ชื่อนักเรียน ชั้น เลขที่.....
คำชี้แจง ให้ครูพิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ที่ตรงกับพฤติกรรม
ของนักเรียน

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
2.	นักเรียนสามารถบอกความสัมพันธ์ของสาเหตุและปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
3.	นักเรียนสามารถบอกผลที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
4.	นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
5.	นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ระบุแบบแผนของพฤติกรรมและองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อสร้างแบบจำลองอย่างง่ายได้		
6.	นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยในระบบและรวบรวมปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับระบบหรือสถานการณ์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เพื่อวิเคราะห์ แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในระบบ และสร้างแบบจำลองอย่างง่ายได้		
	รวม		

เกณฑ์การประเมิน

เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6	มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5	มีความสามารถ ในระดับ ดี
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4	มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3	มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

สรุป ระดับความสามารถ คือ	ได้	คะแนน
ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 4	คะแนน
ระดับ ดี	ได้ 3	คะแนน
ระดับ พอใช้	ได้ 2	คะแนน
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1	คะแนน

วิธีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด สำหรับครูประเมินนักเรียน จัดทำไว้ 3 ฉบับ คือ

- 1) แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด (การคิดอย่างสร้างสรรค์) สำหรับครูประเมินนักเรียน
 - 2) แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด (การคิดอย่างมีวิจารณญาณ) สำหรับครูประเมินนักเรียน
 - 3) แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด (การคิดเป็นระบบ) สำหรับครูประเมินนักเรียน
- เครื่องมือประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด สำหรับครูประเมินนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เป็นเครื่องมือที่ประเมินแยกแต่ละด้านของสมรรถนะความสามารถในการคิด ในการประเมิน ให้ครูพิจารณารายการประเมิน ซึ่งเริ่มจากระดับ ปรับปรุง จนถึงระดับ ดีเยี่ยม ให้ครูผู้ประเมิน ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน ครบทุกรายการประเมิน และนำผลการประเมินมาแปลผล ตามเกณฑ์การประเมินระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ ระดับดี ระดับดีเยี่ยม และนำผลการประเมินในแต่ละด้านมาสรุปในภาพรวม ดังนี้

**แบบสรุปการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนความสามารถในการคิด
สำหรับครูประเมินนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6**

เลขที่	ชื่อ - สกุล	สมรรถนะความสามารถในการคิด / คะแนน			คะแนนรวม (12 คะแนน)	ผลการประเมิน
		ด้านการคิดอย่าง สร้างสรรค์ (4 คะแนน)	ด้านการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ (4 คะแนน)	ด้านการคิด เป็นระบบ (4 คะแนน)		
1						
2						
3						
4						
...						

นำคะแนนที่ได้ไปแปลผลการประเมินตามเกณฑ์ ดังนี้

- ได้ 10 - 12 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
- ได้ 7 - 9 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดี
- ได้ 4 - 6 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ พอใช้
- ได้ 1 - 3 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ในกรณี ผลการประเมิน ไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ครูสรุปผลการประเมินดังกล่าว กรณีที่ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการคิด ในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือระดับดี ครูควรรหาแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีระดับความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน ความสามารถในการคิด (การคิดอย่างสร้างสรรค์)
สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ชื่อนักเรียน ชั้น เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ที่ตรงกับพฤติกรรมของตนเอง

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	ข้าพเจ้าสามารถผลิตชิ้นงานโดยอาศัยต้นแบบ และบอกรายละเอียดของชิ้นงานได้		
2.	ข้าพเจ้าสามารถผลิตชิ้นงานที่แตกต่างจากต้นแบบหรือตามจินตนาการภายใต้เงื่อนไขง่าย ๆ ได้		
3.	ข้าพเจ้าสามารถสร้างชิ้นงานโดยดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่ หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาด และมีการตรวจสอบชิ้นงานเบื้องต้นได้		
4.	ข้าพเจ้าสามารถสร้างชิ้นงานด้วยการผสมผสานจากแนวคิดที่หลากหลายและดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่ หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาด และมีการตรวจสอบชิ้นงานเบื้องต้นได้		
5.	ข้าพเจ้าสามารถสร้างชิ้นงานเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนด้วยการผสมผสานจากแนวคิดที่หลากหลายและดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่ หรือนำสิ่งอื่นมาทดแทนสิ่งที่ขาด แจกแจงรายละเอียดของวิธีการแก้ปัญหา หรือขยายความคิดได้บ้าง และมีการประเมินผลงานจากเกณฑ์		
6.	ข้าพเจ้าสามารถพัฒนาชิ้นงานหรือวิธีการเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนด้วยความคิดที่แปลกใหม่ในเวลาที่กำหนด มีการคิดหาวิธีการ แก้ปัญหาโดยดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่หรือนำสิ่งอื่นมา ทดแทนสิ่งที่ขาดได้ มีการคิดแจกแจงรายละเอียดของวิธีการแก้ปัญหาหรือขยายความคิดได้ และมีการประเมินผลงานจากเกณฑ์		
	รวม		

เกณฑ์การประเมิน

- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6 มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5 มีความสามารถ ในระดับ ดี
- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4 มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3 มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ เริ่มต้น

สรุป ระดับความสามารถ คือ ได้ คะแนน

- ระดับ ดีเยี่ยม ได้ 4 คะแนน
- ระดับ ดี ได้ 3 คะแนน
- ระดับ พอใช้ ได้ 2 คะแนน
- ระดับ ปรับปรุง ได้ 1 คะแนน

**แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนความสามารถในการคิด (การคิดอย่างมีวิจารณญาณ)
สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6**

ชื่อนักเรียน ชั้น เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ที่ตรงกับพฤติกรรม
ของตนเอง

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	ข้าพเจ้าสามารถบอกข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
2.	ข้าพเจ้าสามารถเลือกหลักฐานสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
3.	ข้าพเจ้าสามารถอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมจากหลักฐานที่เลือกเพื่อสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
4.	ข้าพเจ้าสามารถบอกข้อดีข้อเสียของหลักฐานที่เลือกเพื่อสนับสนุนเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน		
5.	ข้าพเจ้าสามารถระบุความเข้าใจที่หลากหลายจากสถานการณ์ที่ซับซ้อนและอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมจากหลักฐานที่เลือกเพื่อสนับสนุนข้อมูลสามารถลงข้อสรุปและตรวจสอบได้อย่างถูกต้อง		
6.	ข้าพเจ้าสามารถระบุความเข้าใจที่หลากหลายจากสถานการณ์ที่ซับซ้อนสามารถลงข้อสรุป ตรวจสอบและสามารถระบุข้อโต้แย้งได้อย่างเหมาะสม		
	รวม		

เกณฑ์การประเมิน

เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6	มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5	มีความสามารถ ในระดับ ดี
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4	มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3	มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

สรุป ระดับความสามารถ คือ	ได้	คะแนน
ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 4 คะแนน	
ระดับ ดี	ได้ 3 คะแนน	
ระดับ พอใช้	ได้ 2 คะแนน	
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1 คะแนน	

แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนความสามารถในการคิด (การคิดเป็นระบบ)
สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ชื่อนักเรียน ชั้น เลขที่.....

คำชี้แจงให้นักเรียนพิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ที่ตรงกับ
พฤติกรรมของตนเอง

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	ข้าพเจ้าสามารถบอกสาเหตุของปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
2.	ข้าพเจ้าสามารถบอกความสัมพันธ์ของสาเหตุและปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
3.	ข้าพเจ้าสามารถบอกผลที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
4.	ข้าพเจ้าสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้		
5.	ข้าพเจ้าสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ระบุแบบแผนของพฤติกรรม และองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อสร้างแบบจำลองอย่างง่ายได้		
6.	ข้าพเจ้าสามารถวิเคราะห์ปัจจัยในระบบและรวบรวมปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบหรือสถานการณ์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในระบบ และสร้างแบบจำลองอย่างง่ายได้		
	รวม		

เกณฑ์การประเมิน

เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6	มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5	มีความสามารถ ในระดับ ดี
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4	มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3	มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

สรุป ระดับความสามารถ คือ	ได้	คะแนน
ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 4	คะแนน
ระดับ ดี	ได้ 3	คะแนน
ระดับ พอใช้	ได้ 2	คะแนน
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1	คะแนน

วิธีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับนักเรียนประเมินตนเอง จัดทำไว้ 3 ฉบับ คือ

- 1) แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด (การคิดอย่างสร้างสรรค์) สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง
 - 2) แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด (การคิดอย่างมีวิจารณญาณ) สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง
 - 3) แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด (การคิดเป็นระบบ) สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง
- เครื่องมือประเมินพฤติกรรมความสามารถในการคิด สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 เป็นเครื่องมือที่ประเมินแยกแต่ละด้านของสมรรถนะความสามารถในการคิด ในการประเมินให้นักเรียนพิจารณารายการประเมิน ซึ่งเริ่มจากระดับ เริ่มต้น จนถึงระดับเหนือความคาดหวัง ให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ใช่ หรือ ไม่ใช่ ที่ตรงกับพฤติกรรมของตนเอง ครบทุกรายการประเมิน และนำผลการประเมินมาแปลผล ระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ ระดับดี ระดับดีเยี่ยม และนำผลการประเมินในแต่ละด้านมาสรุปในภาพรวม ดังนี้

**แบบสรุปการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนความสามารถในการคิด
โดยนักเรียนประเมินตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6**

เลขที่	ชื่อ - สกุล	สมรรถนะความสามารถในการคิด / คะแนน			คะแนนรวม (12 คะแนน)	ผลการประเมิน
		ด้านการคิดอย่าง สร้างสรรค์ (4 คะแนน)	ด้านการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ (4 คะแนน)	ด้านการคิด เป็นระบบ (4 คะแนน)		
1						
2						
3						
4						
5						

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 4 คะแนน
ระดับ ดี	ได้ 3 คะแนน
ระดับ พอใช้	ได้ 2 คะแนน
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1 คะแนน

ในกรณี ผลการประเมิน ไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง
ครูสรุปผลการประเมินดังกล่าว กรณีที่ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการคิด
ในแต่ละด้าน อยู่ในปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือระดับดี ครูควรหาแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีระดับ
ความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

ชื่อผลงาน/ชิ้นงาน

ชื่อผู้รับการประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

โรงเรียน

ชื่อผู้ประเมิน

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน			
	1	2	3	4
1. ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงาน				
2. การนำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน				
3. ความสำคัญ และประโยชน์ของชิ้นงาน				
คะแนนรวม				
คะแนนรวมทั้งหมด				

สรุประดับความสามารถ :

เกณฑ์การให้คะแนนตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

1. ประเด็นพิจารณา : ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงาน

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
4	สร้างชิ้นงาน ด้วยวิธีการที่ซับซ้อน โดยการผสมผสานจากแนวคิดที่หลากหลาย
3	สร้างชิ้นงาน ด้วยวิธีการที่ซับซ้อน โดยตัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่
2	สร้างชิ้นงาน ด้วยวิธีการอย่างง่าย โดยแตกต่างจากต้นแบบ
1	สร้างชิ้นงาน ด้วยวิธีการอย่างง่ายโดยอาศัยต้นแบบ

2. ประเด็นพิจารณา : การนำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
4	นำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน ได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับกระบวนการคิด
3	นำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน ได้อย่างชัดเจน โดยสอดคล้องกับกระบวนการคิด
2	นำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน ได้อย่างชัดเจน
1	นำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน ได้เพียงบางส่วน

3. ประเด็นพิจารณา : ความสำคัญ และประโยชน์ของชิ้นงาน

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
4	นำชิ้นงานไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
3	บอกประโยชน์ของชิ้นงาน และสามารถนำไปใช้งานได้หลายด้าน
2	บอกประโยชน์ของชิ้นงาน และสามารถนำไปใช้งานได้
1	บอกความสำคัญและประโยชน์ของชิ้นงานได้

วิธีการใช้แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ครูผู้สอนประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ใน 3 ประเด็น คือ

- 1) ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน
- 2) การนำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน/ผลงาน และ
- 3) ความสำคัญ และประโยชน์ของชิ้นงาน/ผลงาน ในการดำเนินการประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ครูผู้สอนนำผลงานนักเรียนมาประเมินตามเกณฑ์ให้คะแนน ในแต่ละประเด็น นำคะแนนที่ได้จากการประเมิน 3 ประเด็น มารวมคะแนน และแปลผลระดับ ความสามารถในการคิด ได้ดังนี้

ได้ 10 – 12 คะแนน	มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
ได้ 7 – 9 คะแนน	มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดี
ได้ 4 – 6 คะแนน	มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ พอใช้
ได้ 1 – 3 คะแนน	มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ครูสรุปผลการประเมินดังกล่าว กรณีที่ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการคิด ในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปรับปรุง ระดับกำลังพัฒนา หรือระดับดี ครูควรหาแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีระดับความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

2.3 เครื่องมือประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา

กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา

นิยามสมรรถนะสำคัญ	ตัวชี้วัด	เครื่องมือ
ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม	ตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อสังคม ประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์และจัดลำดับสาเหตุของปัญหาที่สำคัญ รวบรวมข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ออกแบบวิธีการหรือเสนอทางเลือกหลายทางเลือกที่เป็นไปได้และมีเหตุผลในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งระบุข้อดีและข้อเสียของวิธีการหรือทางเลือก และดำเนินการแก้ปัญหาได้หลายวิธี	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบเชิงสถานการณ์ - แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับครู - แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับนักเรียน - แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน - แบบสัมภาษณ์

เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา

จากกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 สามารถนำมาสร้างเครื่องมือประเมินแบบต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ❖ แบบทดสอบเชิงสถานการณ์
- ❖ แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับครู
- ❖ แบบประเมินพฤติกรรมสำหรับนักเรียน
- ❖ แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน
- ❖ แบบสัมภาษณ์

แบบทดสอบเชิงสถานการณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ชื่อ ชั้น..... เลขที่.....

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

สถานการณ์

โรงเรียนนิมิตวิทยา มีนักเรียนจำนวน 1,500 คน ทุก ๆ วันจะมีเศษอาหารเหลือจากการรับประทาน
อาหารของนักเรียน เศษวัสดุเหลือใช้จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงถุงขนม ถุงนม ขวดน้ำพลาสติก กล่องนม
กล่องน้ำผลไม้ ฯลฯ ถูกทิ้งเกลื่อนกลาดภายในบริเวณโรงเรียน

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลและตอบคำถาม ดังนี้

1. นักเรียนพบปัญหาใดบ้าง

ตอบ.....

2. ปัญหาที่เกิดขึ้น มีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง

ตอบ.....

3. นักเรียนมีแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้อย่างไร (คิดแก้ปัญหา)

ตอบ.....

4. ให้นักเรียนออกแบบชิ้นงาน / ผลงาน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น (คิดสร้างสรรค์)

เกณฑ์การประเมินแบบทดสอบเชิงสถานการณ์

สมรรถนะ	ระดับคุณภาพ			
	1 คะแนน (ปรับปรุง)	2 คะแนน (พอใช้)	3 คะแนน (ดี)	4 คะแนน (ดีเยี่ยม)
ความสามารถในการแก้ปัญหา	ตั้งคำถามได้ ครอบคลุมประเด็น ปัญหา เพื่อระบุ ปัญหาอย่างง่าย เกี่ยวกับชุมชนหรือ ท้องถิ่นได้ รวบรวม ข้อมูลและ แนวคิดที่ เกี่ยวข้องกับปัญหา โดยคำนึงถึงความ เหมาะสม ออกแบบวิธีการหรือ ทางเลือกในการ แก้ปัญหา พร้อมทั้ง ระบุข้อดีและข้อเสีย ของวิธีการหรือ ทางเลือกและ ดำเนินการแก้ปัญหา	ตั้งคำถามเพื่อระบุ ปัญหาที่ไม่ซับซ้อนได้ อย่างรวดเร็วและ ครอบคลุม วิเคราะห์ และจัดลำดับสาเหตุของ ปัญหา โดยคำนึงถึง ความเหมาะสมรวบรวม ข้อมูลและแนวคิดที่ เกี่ยวข้องกับปัญหาที่มี ผลกระทบต่อสังคม ออกแบบวิธีการหรือ เสนอทางเลือกที่เป็นไป ได้ในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งระบุข้อดีและ ข้อเสียของวิธีการหรือ ทางเลือกและดำเนินการ แก้ปัญหาได้หลายวิธี	ตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหา ที่ซับซ้อนและมี ผลกระทบต่อสังคม ประเมินความสำคัญของ ปัญหา วิเคราะห์และ จัดลำดับสาเหตุ ของปัญหาที่สำคัญ รวบรวมข้อมูลและ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหา โดยคำนึงถึงความ ถูกต้อง ออกแบบวิธีการ หรือเสนอทางเลือกหลาย ทางเลือกที่เป็นไปได้และ มีเหตุผลในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งระบุ ข้อดีและ ข้อเสียของวิธีการหรือ ทางเลือก และดำเนินการ แก้ปัญหาได้หลายวิธี	ระบุปัญหาและสาเหตุของ ปัญหาที่ซับซ้อน และมี ผลกระทบต่อสังคม ประเมินผลกระทบของ ปัญหาได้วิเคราะห์ปัญหา ออกเป็นปัญหาย่อย ๆ ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เสนอทางเลือกในการ แก้ปัญหา โดยมีเกณฑ์ สำหรับเลือกวิธีแก้ปัญหา วางแผนการปฏิบัติเพื่อ แก้ปัญหา และใช้ กระบวนการติดตาม แผนการแก้ปัญหา เพื่อการตัดสินใจได้

วิธีการใช้แบบทดสอบเชิงสถานการณ์

แบบทดสอบเชิงสถานการณ์ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดสถานการณ์ ให้นักเรียนตอบคำถาม 4 ข้อ แต่ละคำถามตามองค์ประกอบ สมรรถนะความสามารถในการแก้ปัญหา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา
2. การวางแผนในการแก้ปัญหา
3. การดำเนินการแก้ปัญหา
4. การตรวจสอบและสรุปผลที่เกิดจากการแก้ปัญหา

เมื่อนักเรียนตอบคำถามทั้ง 4 ข้อ เรียบร้อยแล้ว ให้ครูผู้สอน ดำเนินการตรวจให้คะแนนนักเรียน ตามเกณฑ์การประเมิน สมรรถนะความสามารถในการแก้ปัญหา (การวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผลที่เกิดจากการแก้ปัญหา) ให้รวมคะแนนทั้งหมดและนำคะแนนที่ได้ ลงในแบบบันทึกคะแนน โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มี หรือ ไม่มี ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

แบบบันทึกคะแนนแบบทดสอบเชิงสถานการณ์ สำหรับนักเรียนรายบุคคล
ความสามารถในการแก้ปัญหา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนพฤติกรรม								คะแนนรวม (4 คะแนน)	ผลการ ประเมิน
		การวิเคราะห์ ปัญหา		การวางแผน ในการ แก้ปัญหา		การ ดำเนินการ แก้ปัญหา		การตรวจสอบ และสรุปผลที่ เกิดจากการ แก้ปัญหา			
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี		
1											
2											
3											
4											
5											

ถ้านักเรียน **มี** การแสดงพฤติกรรมตามแบบบันทึกคะแนน ได้ 1 คะแนน หรือ ถ้านักเรียน **ไม่มี**
การแสดงพฤติกรรม ได้ 0 คะแนน

นำคะแนนที่ได้ไปแปลผลการประเมินตามเกณฑ์ ดังนี้

ได้ 4 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม

ได้ 3 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดี

ได้ 2 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ พอใช้

ได้ 1 คะแนน มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ครูสรุปผลการประเมินดังกล่าว กรณีที่ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถ
ในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือระดับดี ครูควรหาแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีระดับ
ความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนด้านความสามารถในการแก้ปัญหา

สำหรับครูประเมินนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ชื่อนักเรียน ชั้น เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ครูพิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง **ใช่** หรือ **ไม่ใช่** ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	นักเรียนสามารถบอกปัญหาอย่างง่าย รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้		
2.	นักเรียนสามารถตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาอย่างง่าย เสนอวิธีการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาได้		
3.	นักเรียนสามารถตั้งคำถามได้ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งระบุข้อดีและข้อเสียของวิธีการแก้ปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหาได้		
4.	นักเรียนสามารถตั้งคำถามได้ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมวิเคราะห์และจัดลำดับสาเหตุของปัญหา ออกแบบวิธีการในการสร้างชิ้นงาน พร้อมทั้งระบุข้อดีและข้อเสียของวิธีการแก้ปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหาได้หลายวิธี		
5.	นักเรียนสามารถตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อสังคม วิเคราะห์และประเมินความสำคัญของปัญหา จัดลำดับสาเหตุของปัญหา ออกแบบวิธีการหรือเสนอทางเลือกหลายทางเลือกที่เป็นไปได้และมีเหตุผลในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งระบุข้อดีและข้อเสียของวิธีการหรือทางเลือก และดำเนินการแก้ปัญหาได้หลายวิธี		
6.	นักเรียนสามารถตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อสังคม ประเมินผลกระทบของปัญหาได้ สามารถแยกปัญหาออกเป็นปัญหาย่อย ๆ เพื่อจัดการแก้ปัญหาได้ ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยมีเกณฑ์สำหรับเลือกวิธีแก้ปัญหาสามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา และใช้กระบวนการติดตามแผนการแก้ปัญหาเพื่อการตัดสินใจได้		
	รวม		

เกณฑ์การประเมิน

เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6	มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5	มีความสามารถ ในระดับ ดี
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4	มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3	มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

สรุป ระดับความสามารถ คือ	ได้	คะแนน
ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 4 คะแนน	
ระดับ ดี	ได้ 3 คะแนน	
ระดับ พอใช้	ได้ 2 คะแนน	
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1 คะแนน	

**แบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา
สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6**

ชื่อนักเรียน ชั้น เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง **ใช่** หรือ **ไม่ใช่** ที่ตรงกับพฤติกรรม
ของตนเอง

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	ข้าพเจ้าสามารถบอกปัญหาอย่างง่าย รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้		
2.	ข้าพเจ้าสามารถตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาอย่างง่าย เสนอวิธีการแก้ปัญหา และ ดำเนินการแก้ปัญหาได้		
3.	ข้าพเจ้าสามารถตั้งคำถามได้ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งระบุข้อดีและข้อเสียของวิธีการแก้ปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหาได้		
4.	ข้าพเจ้าสามารถตั้งคำถามได้ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมวิเคราะห และจัดลำดับสาเหตุของปัญหา ออกแบบวิธีการพร้อมทั้งระบุข้อดีและข้อเสียของ วิธีการแก้ปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหาได้หลายวิธี		
5.	ข้าพเจ้าสามารถตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อสังคม วิเคราะหและประเมินความสำคัญของปัญหา จัดลำดับสาเหตุของปัญหาออกแบบ วิธีการหรือเสนอทางเลือกหลายทางเลือกที่เป็นไปได้และมีเหตุผลในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งระบุข้อดีและข้อเสียของวิธีการหรือทางเลือก และดำเนินการแก้ปัญหาได้ หลายวิธี		
6.	ข้าพเจ้าสามารถตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อสังคม ประเมินผลกระทบของปัญหาได้ สามารถแยกปัญหาออกเป็นปัญหาย่อย ๆ เพื่อ จัดการแก้ปัญหาได้ ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยมี เกณฑ์สำหรับเลือกวิธีแก้ปัญหาสามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา และใช้ กระบวนการติดตามแผนการแก้ปัญหาเพื่อการตัดสินใจได้		
รวม			

เกณฑ์การประเมิน

- เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6 มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5 มีความสามารถ ในระดับ ดี
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3, 4 มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
เลือกตอบใช่ ในข้อ 1, 2, 3 มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

สรุป ระดับความสามารถ คือ ได้ คะแนน

ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 4 คะแนน
ระดับ ดี	ได้ 3 คะแนน
ระดับ พอใช้	ได้ 2 คะแนน
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1 คะแนน

แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

ชื่อผลงาน/ชิ้นงาน

ชื่อผู้รับการประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่.....เลขที่.....

โรงเรียน

ชื่อผู้ประเมิน

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน			
	1	2	3	4
1. กระบวนการหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหา				
2. กระบวนการสร้างชิ้นงานเพื่อแก้ปัญหา				
3. ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงาน				
4. การนำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน				
5. ความสำคัญ และประโยชน์ของชิ้นงาน				
คะแนนรวม				
คะแนนรวมทั้งหมด				

สรุประดับความสามารถ :

เกณฑ์การให้คะแนนตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

1. ประเด็นพิจารณา : กระบวนการหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหา

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน
4	ใช้กระบวนการในการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน และสอดคล้องกับสถานการณ์ อย่างมีเหตุผล
3	ใช้กระบวนการในการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน และสอดคล้องกับสถานการณ์
2	ใช้กระบวนการในการแก้ปัญหาได้ตรงกับการสร้างชิ้นงาน /ผลงาน
1	ใช้กระบวนการในการแก้ปัญหา

2. ประเด็นพิจารณา : กระบวนการสร้างชิ้นงาน/ ผลงาน เพื่อแก้ปัญหา

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน
4	มีการวางแผน วิเคราะห์ ออกแบบ สร้างชิ้นงาน/ผลงาน ตรงตามแบบที่กำหนด และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา
3	มีการวางแผน วิเคราะห์ ออกแบบ และสร้างชิ้นงาน/ผลงาน ตรงตามแบบที่กำหนด
2	มีการวางแผน วิเคราะห์ ออกแบบ แต่สร้างชิ้นงาน/ผลงาน ไม่ตรงตามแบบที่กำหนด
1	สร้างชิ้นงาน/ ผลงาน โดยไม่มีการออกแบบ

3. ประเด็นพิจารณา : ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงาน/ ผลงาน

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน
4	สร้างชิ้นงาน/ ผลงาน ด้วยวิธีการที่ซับซ้อน โดยการผสมผสานจากแนวคิดที่หลากหลาย
3	สร้างชิ้นงาน/ ผลงาน ด้วยวิธีการที่ซับซ้อน โดยดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่
2	สร้างชิ้นงาน/ ผลงาน ด้วยวิธีการอย่างง่าย โดยแตกต่างจากต้นแบบ
1	สร้างชิ้นงาน/ ผลงาน ด้วยวิธีการอย่างง่าย โดยอาศัยต้นแบบ

4. ประเด็นพิจารณา : การนำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน/ ผลงาน

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน
4	นำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน/ผลงาน ได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับกระบวนการคิด และกระบวนการสร้างชิ้นงาน/ ผลงาน เพื่อแก้ปัญหา
3	นำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน/ผลงาน ได้อย่างชัดเจน โดยสอดคล้องกับกระบวนการคิด แก้ปัญหา
2	นำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน/ผลงาน ได้อย่างชัดเจน
1	นำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน/ผลงาน ได้เพียงบางส่วน

5. ประเด็นพิจารณา : ความสำคัญ และประโยชน์ของชิ้นงาน / ผลงาน

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน
4	นำชิ้นงาน/ผลงาน ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม
3	บอกประโยชน์ของชิ้นงาน/ผลงาน และสามารถนำไปใช้งานได้หลายด้าน
2	บอกประโยชน์ของชิ้นงาน/ผลงาน และสามารถนำไปใช้งานได้
1	บอกความสำคัญและประโยชน์ของชิ้นงาน/ผลงานได้

วิธีการใช้แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ครูผู้สอนประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ใน 5 ประเด็น คือ

- 1) กระบวนการหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหา
- 2) กระบวนการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน เพื่อแก้ปัญหา
- 3) ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน
- 4) การนำเสนอรายละเอียดของชิ้นงาน/ผลงาน และ
- 5) ความสำคัญ และประโยชน์ของชิ้นงาน/ผลงาน ในการดำเนินการประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ครูผู้สอนนำผลงานนักเรียนมาประเมินตามเกณฑ์ให้คะแนน ในแต่ละประเด็น นำคะแนนที่ได้จากการประเมิน 5 ประเด็นมารวมคะแนน และแปลผลระดับความสามารถในการแก้ปัญหา ได้ดังนี้

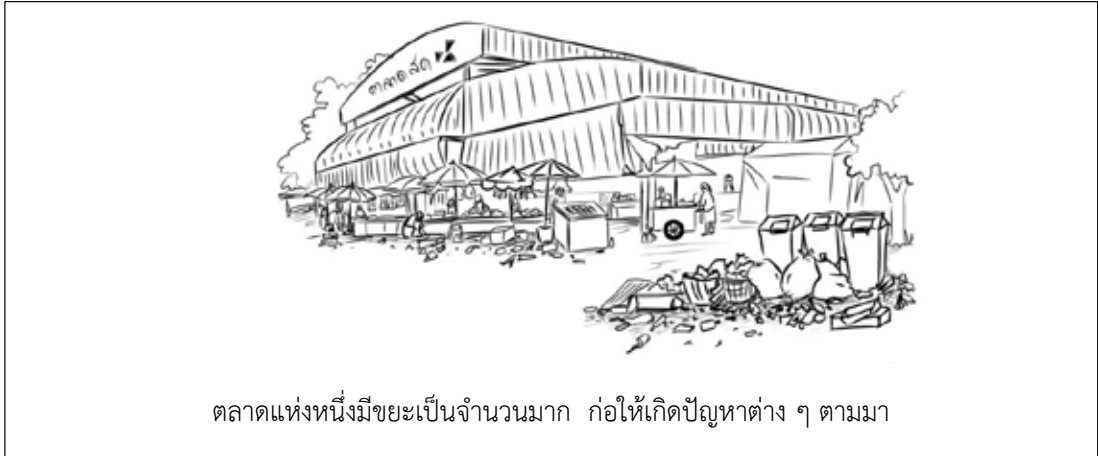
ได้ 16 – 20 คะแนน	มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
ได้ 11 – 15 คะแนน	มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดี
ได้ 6 – 10 คะแนน	มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ พอใช้
ได้ 1 – 5 คะแนน	มีผลการประเมิน อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ครูสรุปผลการประเมินดังกล่าว กรณีที่ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือระดับดี ครูควรหาแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีระดับความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

แบบสัมภาษณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

แบบสัมภาษณ์ เรื่อง.....
ชื่อผู้สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....
เวลา สถานที่.....
ชื่อผู้รับการสัมภาษณ์ / กลุ่ม..... ชั้นประถมศึกษาปีที่..... เลขที่.....
โรงเรียน

สถานการณ์

ตลาดแห่งนี้มีขยะเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

ประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานการณ์

1. นักเรียนคิดว่าเกิดปัญหาอะไรบ้าง
2. นักเรียนมีวิธีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้อย่างไร
3. นักเรียนจะเสนอวิธีการแก้ปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างไร
4. ถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในชุมชนของนักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร
5. ให้นักเรียนระบุข้อดีและข้อเสียของวิธีการแก้ปัญหา
6. ให้นักเรียนระบุสาเหตุของปัญหาจากสถานการณ์
7. นักเรียนสามารถจัดลำดับสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร
8. นักเรียนสามารถออกแบบวิธีการหรือเสนอทางเลือกหลายทางเลือกที่เป็นไปได้ในการแก้ปัญหาได้อย่างไร
9. นักเรียนสามารถกำหนดเกณฑ์สำหรับเลือกวิธีแก้ปัญหา วางแผนการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและใช้

กระบวนการติดตามแผนการแก้ปัญหาเพื่อการตัดสินใจได้อย่างไร

เกณฑ์การประเมินแบบสัมภาษณ์

ตอบคำถามข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ได้	มีความสามารถ ในระดับ ดีเยี่ยม
ตอบคำถามข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ได้	มีความสามารถ ในระดับ ดี
ตอบคำถามข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ได้	มีความสามารถ ในระดับ พอใช้
ตอบคำถามข้อ 1, 2, 3, 4, 5 ได้	มีความสามารถ ในระดับ ปรับปรุง

หมายเหตุ ถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

วิธีการใช้แบบสัมภาษณ์

ให้ครูสัมภาษณ์ผู้เรียน ตามประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ จำนวน 9 ข้อและสรุปผลตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ตอบคำถามข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ได้	ระดับ ดีเยี่ยม
ตอบคำถามข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ได้	ระดับ ดี
ตอบคำถามข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ได้	ระดับ พอใช้
ตอบคำถามข้อ 1, 2, 3, 4, 5 ได้	ระดับ ปรับปรุง

และถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์การประเมินข้างต้น ให้อยู่ในระดับ ปรับปรุง

ครูสรุปผลการประเมินดังกล่าว กรณีที่ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการแก้ปัญหา ให้อยู่ในระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือระดับดี ครูควรหาแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีระดับความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

2.4 เครื่องมือประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

นิยามสมรรถนะสำคัญ	ตัวชี้วัด	ลักษณะเครื่องมือ
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	<ol style="list-style-type: none">นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวันเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมายทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขจัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อมหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none">- แบบประเมินสำหรับนักเรียนประเมินตนเอง- แบบประเมินสำหรับครูประเมินนักเรียน

เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

จากกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 สามารถนำมาสร้างเครื่องมือประเมินได้ ดังนี้

- ❖ แบบประเมินสำหรับนักเรียนประเมินตนเอง
- ❖ แบบประเมินสำหรับครูประเมินนักเรียน

แบบประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

คำชี้แจง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 รายการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ประกอบไปด้วย 6 ตัวชี้วัด

- 2.1 นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 2.2 เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมาย
- 2.3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
- 2.4 จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- 2.5 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม
- 2.6 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของตนเอง ตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้
ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประจำ
ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมดังกล่าวบางครั้ง
ระดับ 0 หมายถึง นักเรียนไม่เคยปฏิบัติหรือไม่เคยแสดงพฤติกรรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ชื่อ-สกุล ระดับชั้น..... ห้อง..... เลขที่.....

โรงเรียน

ตอนที่ 2 รายการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ข้อที่	รายการประเมิน	การปฏิบัติ/การแสดงพฤติกรรม		
		เป็นประจำ (2)	เป็นบางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)
ตัวชี้วัดที่ 1 นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
1	นักเรียนนำความรู้จากในห้องเรียนไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน			
2	นักเรียนค้นคว้าสิ่งที่ตนเองสนใจจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต			
3	นักเรียนทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ ที่ตนเองอยากทำอย่างสร้างสรรค์			
4	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกสิ่งที่จำเป็น มีประโยชน์ต่อการเรียนและการดำเนินชีวิต			
5	นักเรียนสามารถแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม			

ข้อที่	รายการประเมิน	การปฏิบัติ/การแสดงพฤติกรรม		
		เป็นประจำ (2)	เป็นบางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)
ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมาย				
6	นักเรียนทำการบ้านด้วยตนเองเสร็จทันเวลาที่กำหนด			
7	นักเรียนใช้เวลาว่างในการทำสิ่งที่สนใจและมีประโยชน์ต่อตนเอง			
8	นักเรียนเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น			
9	นักเรียนตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนของตนเองตามเป้าหมายที่วางไว้			
10	นักเรียนวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายของตนเอง เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย			
ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข				
11	นักเรียนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
12	นักเรียนรับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เมื่อทำงานร่วมกับเพื่อน			
13	นักเรียนวางแผนการทำงานและตัดสินใจร่วมกับเพื่อน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของทีม			
14	นักเรียนไม่รู้สึกอึดอัดใจเมื่อต้องทำงานร่วมกับเพื่อนที่ไม่สนิท			
15	นักเรียนแสดงความชื่นชม ยินดี เมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จ			
ตัวชี้วัดที่ 4 จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม				
16	เมื่อเกิดปัญหานักเรียนสามารถหาทางแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง			
17	นักเรียนจะหาแนวทางให้สมาชิกกลุ่มคุยกันอย่างเปิดใจเมื่อเกิดความขัดแย้ง			
18	นักเรียนร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาหรือความขัดแย้งในชั้นเรียนอย่างมีเหตุผล			
19	นักเรียนแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง โดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตย			
20	นักเรียนไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้ง			
ตัวชี้วัดที่ 5 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม				
21	นักเรียนสามารถปรับตัวได้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ไม่คุ้นชิน			
22	นักเรียนบอกวิธีในการจัดการความเครียด อารมณ์ และความรู้สึกได้ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นชิน			
23	นักเรียนยอมรับและพร้อมแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน			
24	นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาทางออกร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นปัญหาของโรงเรียน			
25	นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนด้วยสันติวิธีและตามวิถีประชาธิปไตย			

ข้อที่	รายการประเมิน	การปฏิบัติ/การแสดงพฤติกรรม		
		เป็นประจำ (2)	เป็นบางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)
ตัวชี้วัดที่ 6 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น				
26	นักเรียนไม่ด่าทอ หรือกล่าวโทษเพื่อน เมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการทำงานกลุ่มร่วมกัน			
27	นักเรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งทางร่างกาย วาจา และจิตใจ			
28	นักเรียนยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนด้วยความเต็มใจ			
29	นักเรียนแบ่งปันสิ่งของของตนเองให้กับเพื่อนตามความเหมาะสม			
30	นักเรียนให้เกียรติ เข้าอกเข้าใจและช่วยเหลือเพื่อนในสถานการณ์ต่าง ๆ			
คะแนนรวม				
สรุปคะแนนร้อยละ		$\frac{\text{คะแนนที่ได้}}{60} \times 100 = \dots\dots\dots$		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

สรุปผลการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

นักเรียนอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ปรับปรุง

บันทึกเพิ่มเติม (สำหรับครูผู้สอน)

จุดเด่นของนักเรียนคือ

จุดที่ควรพัฒนาของนักเรียนคือ

ลงชื่อ.....
(.....)

ครูผู้สอน

แบบประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต สำหรับครูประเมินนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

คำชี้แจง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 รายการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ประกอบไปด้วย 6 ตัวชี้วัด

- 2.1 นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 2.2 เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมาย
- 2.3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
- 2.4 จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- 2.5 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม
- 2.6 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน ตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประจำ

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติ/แสดงพฤติกรรมดังกล่าวบางครั้ง

ระดับ 0 หมายถึง นักเรียนไม่เคยปฏิบัติหรือไม่เคยแสดงพฤติกรรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ชื่อ-สกุล ระดับชั้น..... ห้อง..... เลขที่.....

โรงเรียน

ตอนที่ 2 รายการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ข้อที่	รายการประเมิน	การปฏิบัติ/การแสดงพฤติกรรม		
		เป็นประจำ (2)	เป็นบางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)
ตัวชี้วัดที่ 1 นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
1	นักเรียนนำความรู้จากในห้องเรียนไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน			
2	นักเรียนค้นคว้าสิ่งที่ตนเองสนใจจากห้องสมุดหรืออินเทอร์เน็ต			
3	นักเรียนทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ ที่ตนเองอยากรู้อย่างสร้างสรรค์			
4	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกสิ่งที่จำเป็น มีประโยชน์ต่อการเรียนและการดำเนินชีวิต			
5	นักเรียนสามารถแบ่งเวลาในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม			

ข้อที่	รายการประเมิน	การปฏิบัติ/การแสดงพฤติกรรม		
		เป็นประจำ (2)	เป็นบางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)
ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมาย				
6	นักเรียนทำการบ้านด้วยตนเองเสร็จทันเวลาที่กำหนด			
7	นักเรียนใช้เวลาว่างในการทำสิ่งที่สนใจและมีประโยชน์ต่อตนเอง			
8	นักเรียนเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อนำความรู้ไปใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น			
9	นักเรียนตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนของตนเองตามเป้าหมายที่วางไว้			
10	นักเรียนวางแผนการทำงานที่ได้รับมอบหมายของตนเอง เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย			
ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข				
11	นักเรียนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
12	นักเรียนรับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เมื่อทำงานร่วมกับเพื่อน			
13	นักเรียนวางแผนการทำงานและตัดสินใจร่วมกับเพื่อน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของทีม			
14	นักเรียนไม่รู้สึกอึดอัดใจเมื่อต้องทำงานร่วมกับเพื่อนที่ไม่สนิท			
15	นักเรียนแสดงความชื่นชม ยินดี เมื่อเพื่อนประสบความสำเร็จ			
ตัวชี้วัดที่ 4 จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม				
16	เมื่อเกิดปัญหานักเรียนสามารถหาทางแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง			
17	นักเรียนจะหาแนวทางให้สมาชิกกลุ่มคุยกันอย่างเปิดใจเมื่อเกิดความขัดแย้ง			
18	นักเรียนร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาหรือความขัดแย้งในชั้นเรียนอย่างมีเหตุผล			
19	นักเรียนแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง โดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตย			
20	นักเรียนไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้ง			
ตัวชี้วัดที่ 5 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม				
21	นักเรียนสามารถปรับตัวได้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ไม่คุ้นชิน			
22	นักเรียนบอกวิธีในการจัดการความเครียด อารมณ์ และความรู้สึกได้ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นชิน			
23	นักเรียนยอมรับและพร้อมแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน			
24	นักเรียนมีส่วนร่วมในการหาทางออกร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นปัญหาของโรงเรียน			
25	นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนด้วยสันติวิธีและตามวิถีประชาธิปไตย			

ข้อที่	รายการประเมิน	การปฏิบัติ/การแสดงพฤติกรรม		
		เป็นประจำ (2)	เป็นบางครั้ง (1)	ไม่เคย (0)
ตัวชี้วัดที่ 6 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น				
26	นักเรียนไม่ตำหนิ หรือกล่าวโทษเพื่อน เมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการทำงานกลุ่มร่วมกัน			
27	นักเรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งทางร่างกาย วาจา และจิตใจ			
28	นักเรียนยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนด้วยความเต็มใจ			
29	นักเรียนแบ่งปันสิ่งของของตนเองให้กับเพื่อนตามความเหมาะสม			
30	นักเรียนให้เกียรติ เข้าอกเข้าใจและช่วยเหลือเพื่อนในสถานการณ์ต่าง ๆ			
คะแนนรวม				
สรุปคะแนนร้อยละ		$\frac{\text{คะแนนที่ได้} \times 100}{60} = \dots\dots\dots$		

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)

สรุปผลการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

นักเรียนอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ปรับปรุง

บันทึกเพิ่มเติม (สำหรับครูผู้สอน)

จุดเด่นของนักเรียนคือ

จุดที่ควรพัฒนาของนักเรียนคือ

ลงชื่อ.....
(.....)

ครูผู้สอน

วิธีการใช้เครื่องมือ

เครื่องมือประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 คือ แบบประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง และครูประเมินนักเรียน ซึ่งมีวิธีการนำเครื่องมือไปใช้ ดังนี้

➤ ก่อนการประเมิน

1) ครูศึกษาคู่มือการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

2) ครูวางแผนการใช้เครื่องมือ ดังนี้

2.1) กำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน เช่น ประเมินเพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) และประเมินเพื่อตัดสิน (Summative Assessment)

2.2) กำหนดช่วงเวลาการประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เช่น ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน หรือ ต้นปีการศึกษา กลางปีการศึกษา ปลายปีการศึกษา

➤ ระหว่างการประเมิน

1) ครูนำแบบประเมินไปใช้ประเมินนักเรียนตามแผนที่กำหนดไว้

2) ครูอาจใช้วิธีการอื่นร่วมกับการสังเกตพฤติกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ เช่น การสัมภาษณ์ การสอบถาม การเล่าเรื่อง การใช้คำถาม เป็นต้น

3) ครูและนักเรียนควรบันทึกข้อมูลและตอบข้อมูลตามความเป็นจริง

➤ หลังการประเมิน

1) ครูสรุป และแปลผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

2) ครูบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของนักเรียน

3) ครูแจ้งผลการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตให้นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

แบบประเมินนี้ เป็นการประเมินที่มุ่งใช้รูปแบบของการประเมินจากหลายแหล่ง (Multi-rater Approach) และการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย (Multimethod) โดยให้นักเรียนแต่ละคนทำการประเมินตนเอง และครูทำการประเมินนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินที่ได้จากแหล่งประเมินต่าง ๆ ในแต่ละรายการประเมินจะมีคะแนนอยู่ระหว่าง 0 - 2 โดยนำผลการประเมินแต่ละรายการมาคำนวณหาค่าคะแนนรวม และคำนวณเป็นร้อยละของคะแนน จากนั้นนำค่าร้อยละของคะแนนจากแหล่งการประเมินของนักเรียนประเมินตนเอง และครูประเมินนักเรียน มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) แล้วมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน เพื่อแปลผลเป็นระดับคุณภาพ ซึ่งมีระดับคุณภาพดังต่อไปนี้

เกณฑ์การตัดสิน	ระดับคุณภาพ
มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
มีคะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 50 - 74	ดี
มีคะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 25 - 49	พอใช้
มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 25	ปรับปรุง

2.5 เครื่องมือประเมินความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

กรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

นิยามสมรรถนะสำคัญ	ตัวชี้วัด	ลักษณะเครื่องมือ
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี คือ ความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม	1. เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม 2. มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี	- แบบทดสอบ - แบบประเมินผลงาน/ ชิ้นงาน - แบบสังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

จากกรอบโครงสร้างเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 สามารถนำมาสร้างเครื่องมือประเมินตามตัวชี้วัดทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ 1) เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย การเลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม เลือกและใช้เทคโนโลยี ในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานและนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม และ 2) มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี ประกอบด้วย กำหนดปัญหา หรือความต้องการ รวบรวมข้อมูล ออกแบบและปฏิบัติและการประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีดังนี้

- ❖ แบบทดสอบ
- ❖ แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน
- ❖ แบบสังเกตพฤติกรรม

แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ชื่อ ชั้น เลขที่

โรงเรียน

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 10 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ใช้เวลา 30 นาที มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด เพียงคำตอบเดียว จำนวน 8 ข้อ (ข้อ 1 – 8)
(ข้อละ 2.5 คะแนน รวม 20 คะแนน)

1.

เช้าวันอาทิตย์เด็กหญิงหนูดีชวนเด็กหญิงพอใจไปเที่ยวห้างสรรพสินค้ากับเพื่อนๆ เด็กหญิงพอใจเป็นดาราที่มีชื่อเสียง แต่เด็กหญิงหนูดีแอบอิจฉา จึงตัดต่อภาพเด็กหญิงพอใจในลักษณะรังแกสัตว์เพื่อทำลายชื่อเสียง ในขณะที่เด็กหญิงพอใจกำลังจะได้รับเป็นพรีเซ็นเตอร์เสื้อยืดยี่ห้อหนึ่ง จากข่าวที่กระจายในโซเชียลมีเดีย ส่งผลทำให้เด็กหญิงพอใจถูกถอดการเป็นพรีเซ็นเตอร์เสื้อยืด

การกระทำของเด็กหญิงหนูดีมีความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ยกเว้น ข้อใด

- 1) ส่งข้อความที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น
- 2) แก้ไขข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 3) ตัดต่อภาพที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง
- 4) การละเมิดลิขสิทธิ์

เฉลย 4) ถูก เพราะ การละเมิดลิขสิทธิ์ คือ การทำซ้ำ ตัดแปลง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 200,000 บาท และหากทำเพื่อการค้าต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 4 ปี หรือปรับตั้งแต่ 100,000 บาทถึง 800,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตัวลวง 1) 2) และ 3) ผิด เพราะ ส่งข้อความที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น แก้ไขข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต และตัดต่อภาพที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง เป็นการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับการตัดต่อภาพที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท และเป็นพฤติกรรมที่ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น และไม่มีการยาทในการใช้สื่อออนไลน์เทอร์เน็ต

2.

ในห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ใบข้าว และเพื่อนๆนั่งเรียนคอมพิวเตอร์และได้พบรูปภาพในวัยเด็กของแป้งบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งใบข้าวและเพื่อนๆเคยมีเรื่องทะเลาะกับแป้งกันมาก่อน จึงสนทนากันดังนี้

ใบข้าว : เราว่าเราจะกดแชร์รูปของแป้งไปในเฟซบุ๊กเลย เพราะเขามักจะแกล้งพวกเธอบ่อย ๆ

ลิซ่า : เราว่าเธอน่าจะปรีนเอารูปของแป้งมาล้อเลียนเหมือนที่แป้งเคยทำกับเธอในสมัยก่อนนะ

กอบัว : เราว่าอย่ากดแชร์รูปของแป้งเลยนะมันไม่ดี เขาอาจจะต้องการความเป็นส่วนตัว

ดาว : ฉันว่าพวกเราเลิกดูรูปของเพื่อนๆคนอื่นเถอะ แล้วตั้งใจทำงานดีกว่า จะได้ไม่สร้างความขัดแย้งในหมู่เพื่อน

จากข้อมูล นักเรียนทั้งหมดในข้อใดที่เสนอแนวคิดในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม

- 1) ใบข้าว กับ ลิซ่า
- 2) กอบัว กับ ใบข้าว
- 3) ลิซ่า กับ ดาว
- 4) ดาว กับ กอบัว

เฉลย 4) ถูก เพราะ คำแนะนำของดาวและกอบัว ถูกต้อง เนื่องจากการกดแชร์รูปภาพของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและไม่มีมารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ต

ตัวลวง 1) 2) และ 3) ผิด เพราะ คำแนะนำของใบข้าวและลิซ่า เป็นพฤติกรรมที่ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น และไม่มีมารยาทในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

3. ในการสืบค้นวิธีการตรวจ ATK ด้วยตัวเอง น้ำหวานมีเว็บไซต์ดังนี้

วิธีการตรวจ ATK ด้วยตัวเอง

https://news.trueid.net › detail ▼

ขั้นตอนการใช้ชุดตรวจ ATK (Antigen Test Kit) ทางจมูกและน้ำลาย ... 1

6 วันที่ผ่านมา — วิธีตรวจเชื้อโควิดด้วยตัวเอง นี่ก็เป็นขั้นตอนของการตรวจหาเชื้อโควิดด้วยตัวเอง จริงๆ ก็ไม่ได้ยากเกินความสามารถของมนุษย์เราทั้งสองแบบแหละค่ะ ...

https://chulalongkornhospital.go.th › Home › Line ▼

ตรวจโควิด-19 จากน้ำลาย - โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย 2

13 พ.ย. 2564 — ชุดตรวจหาเชื้อโควิด-19 (Antigen Test Kit หรือ ATK) ผ่านทางน้ำลาย เป็นอีกหนึ่งวิธีที่สามารถทำได้เองที่บ้าน สะดวก รวดเร็ว ...

https://www.bangkokbiznews.com › ข่าวทั่วไป ▼

ทำลายเชื้อโรคใน "ชุดตรวจ ATK" ที่ใช้แล้วอย่างไร มีวิธี ทำได้ง่ายๆ ... 3

6 วันที่ผ่านมา — การทำลายเชื้อโรคใน "ชุดตรวจ ATK" ที่ใช้แล้ว ซึ่งปัจจุบันมีการใช้อย่างแพร่หลาย วันนี้มีวิธีทำลายเชื้อโรค ซึ่งสามารถทำได้ง่ายๆด้วยตัวเอง.

https://www.posttoday.com › สังคม › สังคมทั่วไป ▼

แนววิธีตรวจATK แหย่จุกกลี 2-3 ซม.-ปั้นข้างละ 5 รอบ - Posttoday ... 4

9 พ.ย. 2564 — กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์แนะวิธีใช้ชุดตรวจ ATK ให้ได้ผลถูกต้อง แหย่จุกกลี 2-3 ซม. ... ATK สำหรับตรวจการติดเชื้อโควิด 19 ด้วยตนเองดังนี้.

ถ้า น้ำหวานจะต้องสรุปวิธีการวิธีการตรวจ ATK ที่ถูกต้องและเชื่อถือได้มากที่สุด ควรเลือกใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์หมายเลขใด

- 1) เว็บไซต์หมายเลข 1
- 2) เว็บไซต์หมายเลข 2
- 3) เว็บไซต์หมายเลข 3
- 4) เว็บไซต์หมายเลข 4

เฉลย 2) ถูก เพราะ การใช้นามสกุลของเว็บไซต์ที่ลงท้ายด้วย go.th สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับบุคคล/องค์กร ผู้ถือครองชื่อนามสกุลของเว็บไซต์ เช่น บริษัทที่ใช้นามสกุลของเว็บไซต์ลงท้ายด้วย co.th ก็แสดงให้เห็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต หรือ ลูกค้า เห็นว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนั้น มีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายและยังดำเนินงานอยู่จริง และเป็นนามสกุลเว็บไซต์ของประเทศไทย แสดงถึงความ เป็นคน หรือ องค์กรไทย

ตัวลอง 1) 3) และ 4) ผิด เพราะ นามสกุลของเว็บไซต์ที่ลงท้ายด้วย .com ใช้กับเว็บไซต์ บริษัท องค์กร สำหรับกลุ่มธุรกิจการค้า เว็บไซต์ส่วนตัว

4.

ข้อเสนอของใครเป็นการใช้ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมาทำรายงานที่ไม่ถูกต้อง

- 1) กิ่ง
- 2) กัล้า
- 3) กวาง
- 4) แก้ว

เฉลย 4) ถูก เพราะ แก้วนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้งานจะต้องมีการอ้างอิงด้วยว่า ใครเป็นผู้ให้ข้อมูล และข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลหรือเว็บไซต์ใด และเมื่อได้ข้อมูลมาแล้วจะต้องนำข้อมูลมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นภาษาของตนเอง

ตัวลวง 1) 2) และ 3) ผิด เพราะ เป็นวิธีการที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนำข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตมาใช้งาน

5.

ขวัญข้าวได้รับมอบหมายให้ทำน้้ายาล้างจานจากสมุนไพรมีในชุมชนและนำข้อมูลที่ได้ไปทดลองทำน้้ายาล้างจานจากสมุนไพรมันได้น้้ายาล้างจานจากสมุนไพรมันที่ดีและได้นำเสนอในงานโรงเรียน และขวัญข้าวจึงสรุปกระบวนการทำงานและซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการทำงาน ดังนี้

ลำดับที่	กระบวนการทำงาน	ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการทำงาน
1	สืบค้นข้อมูลวิธีการทำน้้ายาล้างจานจากสมุนไพรมันและสรรพคุณเพิ่มเติม	ก
2	ทำน้้ายาล้างจานและสำรวจข้อมูลการใช้น้้ายาล้างจานที่ทำขึ้น	
3	นำผลการสำรวจมาคำนวณและจัดทำเป็นกราฟเพื่อนำเสนอ	ข
4	เขียนรายงานผลการทำงานพร้อมภาพประกอบ	ค

จากข้อมูล กระบวนการทำงานของขวัญข้าวใช้ซอฟต์แวร์ ก ข และ ค ตามลำดับในข้อใด

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

เฉลย 4) ถูก เพราะ มีการเรียงลำดับการทำงาน ดังนี้

A คือ การสืบค้นข้อมูล ซึ่งต้องใช้ซอฟต์แวร์ Google หรือสัญลักษณ์

B คือ คำนวณและจัดทำเป็นกราฟ เพื่อนำเสนอโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel หรือสัญลักษณ์

C คือ การเขียนรายงานผลการทำงานพร้อมภาพประกอบ เพื่อนำเสนอโดยใช้โปรแกรม Microsoft Word หรือสัญลักษณ์

ตัวลวง 1) 2) และ 3) ผิด เพราะ เลือกใช้งานซอฟต์แวร์ไม่เป็นไปตามลำดับการทำงาน

6.

สถานการณ์

ก๊อตต้องการรายชื่อนักเรียนในโรงเรียนที่มีน้ำหนักมากกว่า 70 กิโลกรัม เพื่อชักชวนเพื่อนเข้าร่วมโครงการนักเรียนสุขภาพดี ซึ่งได้ข้อมูลน้ำหนักของนักเรียนทั้งหมดจากครูห้องพยาบาล ซึ่งก๊อตประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมซอฟต์แวร์ตารางทำงาน (Microsoft Excel) เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว

จากสถานการณ์ในการประมวลผลข้อมูลนักเรียนที่มีน้ำหนักเกินเกณฑ์ควรดำเนินการอย่างไรถึงจะได้ข้อมูลที่รวดเร็วถูกต้องและไม่เกิดความคลาดเคลื่อน

- 1) กรองข้อมูลนักเรียนที่มีน้ำหนักมากกว่า 70 กิโลกรัม
- 2) ใช้คำสั่งนับจำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนักมากกว่า 70 กิโลกรัม
- 3) จัดเรียงน้ำหนักจากมากไปหาน้อย แล้วเลือกนักเรียนที่มีน้ำหนักมากกว่า 70 กิโลกรัม
- 4) จัดเรียงน้ำหนักจากน้อยไปหามาก แล้วเลือกนักเรียนที่มีน้ำหนักมากกว่า 70 กิโลกรัม

เฉลย

- 1) ถูก เพราะ ได้เฉพาะข้อมูลที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง และมีความรวดเร็ว

ตัวลวง

- 2) ผิด เพราะ จะได้แต่จำนวนจะไม่ได้รายชื่อ
- 3) และ 4) ผิด เพราะ ข้อมูลยังมีจำนวนมาก และจะทำให้เกิดความผิดพลาด และประมวลผลได้ช้า

7.

จากสถานการณ์ ครูมะเล่าให้นักเรียนฟังว่า การให้น้ำแก่พืชที่คลุมดินสายพันธุ์ต่าง ๆ หรือแม้แต่ต้นไม้ที่มีทั้งไม้ดอก และไม้ประดับซึ่งหากมีการดูแลรักษาไม่ีอาจทำให้ต้นไม้ดังกล่าวเหี่ยวเฉาและตายได้ จึงมีการดูแลเอาใจใส่โดยการให้น้ำที่เหมาะสม การพรวนดิน การดูแลสภาพดินหรือแม้แต่การใส่ปุ๋ยที่มีสูตรของธาตุอาหารพืชตรงความต้องการในแต่ละพันธุ์พืช ที่ได้นำมาปลูก เพื่อประดับตกแต่งบ้านเรือน อาคารเรียน ให้ความร่มรื่นสวยงามแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้เยี่ยมชม เพื่อความสะดวกในการรดน้ำเพื่อดูแลต้นไม้ ครูมะจึงให้นักเรียนออกแบบระบบรดน้ำอัตโนมัติร่วมกัน โดยสามารถเขียนขั้นตอนการทำงาน ของระบบรดน้ำอัตโนมัติได้ดังนี้

1. เริ่มต้น
2. วัดค่าความชื้นในดิน
3. ตรวจสอบค่าความชื้นน้อยกว่า 0.1 หรือไม่
 - 3.1 ถ้าจริง สั่งให้เปิดน้ำ แล้วทำขั้นตอนที่ 4
 - 3.2 ถ้าเท็จ สั่งให้ปิดน้ำ แล้วทำขั้นตอนที่ 4
4. รอ 1 นาที
5. กลับไปทำขั้นตอนที่ 2

จากขั้นตอนการทำงานของระบบรดน้ำอัตโนมัติ ขั้นตอนใดเป็นการเริ่มต้นการทำงานแบบวนซ้ำ

- 1) ขั้นตอนที่ 2
- 2) ขั้นตอนที่ 3
- 3) ขั้นตอนที่ 4
- 4) ขั้นตอนที่ 5

เฉลย 4) ถูก เพราะ การทำงานแบบวนซ้ำจะทำงานซ้ำหลายๆ รอบ โดยในขั้นตอนการทำงานนี้มีจำนวนรอบ ไม่แน่นอนซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการทำงานแบบซ้ำหลายๆรอบ

ตัวลวง 1) 2) และ 3) ผิด เพราะ ไม่ใช่การทำงานแบบวนซ้ำจะทำงานซ้ำหลาย ๆ รอบ

8. ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสารแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจของชุมชนที่นักเรียนได้นำเสนอข้อมูลที่สมควรมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

เด็กหญิงใบตอง : ข้อมูลต้องมีความเป็นปัจจุบันและทันสมัย
เด็กหญิงน้ำผึ้ง : ข้อมูลต้องมีความชัดเจน และถูกต้อง
เด็กหญิงแก้วใส : ข้อมูลต้องมีความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือ มีแหล่งสืบค้นข้อมูลที่ชัดเจน
เด็กหญิงเมอลิน : ข้อมูลนี้ต้องใช้ภาษาที่ไพเราะ ถ้อยคำต้องภาษาที่ถูกต้องสละสลวยสวยงาม

นักเรียนคนใดนำเสนอในลักษณะของข้อมูลที่มีความสำคัญน้อยที่สุดสำหรับการใช้ในการทำแผ่นพับ

- 1) เด็กหญิงใบตอง
- 2) เด็กหญิงน้ำผึ้ง
- 3) เด็กหญิงแก้วใส
- 4) เด็กหญิงเมอลิน

เฉลย 4) ถูก เพราะ การมีภาษาที่ไพเราะ ถ้อยคำต้องภาษาที่ถูกต้องสละสลวยสวยงาม เป็นนำเสนอในลักษณะของข้อมูลที่มีความสำคัญน้อยที่สุดสำหรับการใช้ในการทำแผ่นพับ

ตัวลวง 1) 2) และ 3) ผิด เพราะ คุณสมบัติของข้อมูลและสารสนเทศที่ดีต้องมีความเป็นปัจจุบัน ทันสมัย มีความถูกต้อง ชัดเจน สมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือได้ มีแหล่งสืบค้นข้อมูลที่ชัดเจน

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อ 1 – 8

ตอบถูกข้อละ 2.5 คะแนน

ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบเขียนตอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนคิดหาคำตอบที่ถูกต้อง แล้วเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบจำนวน 2 ข้อ (ข้อ 9 - 10)
(ข้อละ 5 คะแนน รวม 10 คะแนน)

9.

ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อใช้ชีวิตในสังคมดิจิทัล ซึ่งมีนาและเพื่อน มีการปรับตัวโดยการปฏิบัติตนดังนี้
มีนา : เมื่อเพื่อนๆส่งรูปภาพที่น่าหวาดเสียวของเพื่อนๆมาให้และมีนาไม่แชร์รูปภาพนั้นเพราะไม่ต้องการให้เพื่อนเดือดร้อน
มีตัง : บันทึกรหัสผ่านกดเงินสด ATM ของตนเองลงไว้ในโน้ตบุ๊กความของโทรศัพท์ตนเอง
มิน : แชร์ข้อมูลส่วนตัวไว้ใน Facebook โดยระบุเลือกกลุ่มเป้าหมายเฉพาะฉัน
กอหยู๊ : ศึกษาซอฟต์แวร์ต่าง ๆ จำนวนมากจึงแนะนำเพื่อนให้ใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมกับงาน

จากข้อมูล การปรับตัวของใครบ้างที่แสดงว่าเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนของพลเมืองดิจิทัลมากที่สุด (เลือก 2 คน)

ตอบ ชื่อ.....
และชื่อ.....

เฉลย

มีนา และ กอหลู้ เพราะ มีนา ไม่แชร์รูปภาพที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนถือเป็นการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ กอหลู้ แนะนำเพื่อนให้ใช้ซอฟต์แวร์อย่างเหมาะสม ถือเป็นการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์

แนวคิด

ส่วนใหญ่การไม่แชร์รูปภาพที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนถือเป็นการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ และ แนะนำให้ผู้อื่นใช้ซอฟต์แวร์อย่างเหมาะสม ถือเป็นการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม (5 คะแนน)	คะแนนบางส่วน (2.5 คะแนน)	ไม่ได้คะแนน (0 คะแนน)
เมื่อระบุชื่อคนที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อชุมชนของพลเมืองดิจิทัล ครบทั้ง 2 คน แนวคำตอบ - มีนา และ กอหลู้	เมื่อระบุชื่อคนที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อชุมชนของพลเมืองดิจิทัล เพียง 1 คน แนวคำตอบ - มีนา - กอหลู้	เมื่อระบุชื่อบุคคลเป็นนิต และ/หรือนำ หรือไม่ตอบ หรือตอบไม่ถูกต้อง

10.

ครูให้นักเรียนทำรายงานเรื่อง “การติดเชื้อโควิด-19 ในประเทศไทย” โดยครูระบุแหล่งข้อมูลที่ค้นหาว่าควรจะเป็นหน่วยงานที่ทุกคนรู้จักและเชื่อถืออาจเป็นเอกสาร วารสาร หรือข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตต้องพิจารณาให้ดี

จากข้อมูล เพราะเหตุใดครูจึงระบุแหล่งข้อมูลว่าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตต้องพิจารณาให้ดี

ตอบ

เฉลย

- 1) เว็บไซต์
- 2) ชื่อและรายละเอียดของผู้เขียน
- 3) วันที่เผยแพร่ข้อมูล
- 4) แหล่งที่มาของข้อมูล
- 5) วัตถุประสงค์ในการเผยแพร่

แนวคิด

เข้าใจและคำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม (5 คะแนน)	คะแนนบางส่วน (2.5 คะแนน)	ไม่ได้คะแนน (0 คะแนน)
<p>ให้คะแนนเต็มเมื่อระบุว่าต้องประเมินแหล่งข้อมูลที่นักเรียนค้นหาว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ โดยคำนึงถึงการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจระบุความน่าเชื่อถือของแหล่งที่ให้ข้อมูล ความน่าเชื่อถือของแหล่งอ้างอิงที่สมเหตุสมผลดังนี้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เว็บไซต์ 2) ชื่อและรายละเอียดของผู้เขียน 3) วันที่เผยแพร่ข้อมูล 4) แหล่งที่มาของข้อมูล 5) วัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ <p>แนวคำตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพราะต้องประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งอ้างอิงข้อมูลที่มีรายละเอียดของเว็บชื่อผู้เขียน รวมทั้งวันที่เผยแพร่แหล่งที่มาของข้อมูล - ต้องการประเมินความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีรายละเอียดของเว็บผู้เขียน ผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งระยะเวลาที่เผยแพร่ 	<p>ให้คะแนนเต็มเมื่อระบุแหล่งข้อมูลที่นักเรียนค้นหาว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้โดยคำนึงถึงการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจระบุความน่าเชื่อถือของแหล่งที่ให้ข้อมูล ความน่าเชื่อถือของแหล่งอ้างอิงที่มีความเป็นไปได้</p> <p>แนวคำตอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องประเมินเว็บที่เชื่อว่าเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปหรือไม่ - ต้องประเมินว่าข้อมูลที่ได้มีรายละเอียดพอหรือไม่ 	นักเรียนไม่ตอบ

เกณฑ์ตัดสินระดับคุณภาพการทำแบบทดสอบ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
25 – 30	ดี
16 – 24	พอใช้
0 – 15	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

คะแนน	ระดับคุณภาพ
25 – 30	ดีเยี่ยม
17 – 24	ดี
9 – 16	พอใช้
0 – 8	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ระดับพฤติกรรม	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อลดขั้นตอนและเวลาในการทำงาน และนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้ด้วยตนเอง อย่างถูกต้อง แปลกใหม่น่าสนใจ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
ดี	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน และเวลาในการทำงาน และนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเอง อย่างถูกต้อง และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
พอใช้	ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อ ลดขั้นตอนและเวลาในการทำงาน และนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง
ปรับปรุง	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอนและเวลาในการทำงาน นำเสนอผลงานได้ โดยมีผู้แนะนำหรือ ควบคุม

แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

ชื่อผลงาน/ชิ้นงาน

ชื่อผู้รับการประเมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่..... เลขที่.....

โรงเรียน

ชื่อผู้ประเมิน

ครูให้นักเรียนเปิดไฟล์ในหมวดหมู่ **เตรียมฝึก** และให้นักเรียนพิมพ์ชื่อ และนามสกุล คุณครูประจำชั้น และโรงเรียนของนักเรียน พร้อมตกแต่งให้สวยงาม ตามแบบ แล้วบันทึกไฟล์ไว้ในหมวดหมู่ **ฝึกทักษะ** พร้อมตั้งชื่อไฟล์ใหม่ ของนักเรียน เช่น **นายรักชาติ เป็นต้น**

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน		
	1	2	3
1. การเข้าและออกจากโปรแกรมประมวลคำ			
2. การสร้างงานเอกสารและการจัดเก็บ			
3. การเรียกใช้และการแก้ไขงานเอกสาร			
4. การสร้างไฟล์เตอร์และการจัดหมวดหมู่			
คะแนนรวม			
คะแนนรวมทั้งหมด			

สรุประดับความสามารถ :

เกณฑ์การให้คะแนนตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

1. ประเด็นพิจารณา : การเข้าและออกจากโปรแกรมประมวลคำ

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
1	ไม่สามารถแสดงขั้นตอนการเข้าใช้งานโปรแกรมและการออกจากการใช้งานโปรแกรมประมวลคำได้ถึงแม้จะได้รับคำแนะนำจากครูหรือผู้อื่น
2	สามารถแสดงขั้นตอนการเข้าใช้งานโปรแกรมและการออกจากการใช้งานโปรแกรมประมวลคำได้โดยการชี้แนะของครูหรือผู้อื่น
3	สามารถแสดงขั้นตอนการเข้าใช้งานโปรแกรมและการออกจากการใช้งานโปรแกรมประมวลคำได้ทุกวิธีด้วยตนเอง

2. ประเด็นพิจารณา : การสร้างงานเอกสารและการจัดเก็บ

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
1	ไม่สามารถแสดงขั้นตอนการสร้างงานเอกสารและการจัดเก็บชิ้นงานได้ ถึงแม้จะได้รับคำแนะนำจากครูหรือผู้อื่น
2	สามารถแสดงขั้นตอนการสร้างงานเอกสารและการจัดเก็บชิ้นงานได้ โดยการชี้แนะของครูหรือผู้อื่น
3	สามารถแสดงขั้นตอนการสร้างงานเอกสารและการจัดเก็บชิ้นงานได้ด้วยตนเอง

3. ประเด็นพิจารณา : การเรียกใช้และการแก้ไขงานเอกสาร

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
1	ไม่สามารถเรียกไฟล์งานเดิมมาแก้ไข และไม่สามารถจัดเก็บงานได้ถึงแม้จะได้รับคำแนะนำจากครูหรือผู้อื่น
2	สามารถเรียกไฟล์เดิมมาแก้ไข และจัดเก็บได้ โดยการชี้แนะของครูหรือผู้อื่น
3	สามารถเรียกไฟล์งานเดิมมาแก้ไขและจัดเก็บได้ด้วยตนเอง

4. ประเด็นพิจารณา : การสร้างไฟล์เตอร์และการจัดหมวดหมู่

คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
1	ไม่สามารถจัดหมวดหมู่ไฟล์และไฟล์เตอร์ได้อย่างถูกต้องถึงแม้จะได้รับคำแนะนำจากครูหรือผู้อื่น
2	สามารถจัดหมวดหมู่ไฟล์และไฟล์เตอร์ได้อย่างถูกต้องโดยการชี้แนะของครูหรือผู้อื่น
3	สามารถจัดหมวดหมู่ไฟล์และไฟล์เตอร์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

วิธีการใช้แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน

ครูผู้สอนประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ใน 4 ประเด็น คือ 1) การเข้าและออกจากโปรแกรมประมวลคำ 2) การสร้างงานเอกสารและการจัดเก็บ 3) การเรียกใช้และการแก้ไขงานเอกสาร และ 4) การสร้างโฟลเดอร์และการจัดหมวดหมู่ ในการดำเนินการประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ครูผู้สอนนำผลงานนักเรียนมาประเมินตามเกณฑ์ให้คะแนน ในแต่ละประเด็น นำคะแนนที่ได้จากการประเมิน 3 ประเด็น มารวมคะแนน และแปลผลระดับความสามารถในการคิด ได้ดังนี้

ได้ 10 – 12	คะแนน	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
ได้ 7 – 9	คะแนน	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี
ได้ 4 – 6	คะแนน	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้
ได้ 1 – 3	คะแนน	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ปรับปรุง

ครูสรุปผลการประเมินดังกล่าว กรณีที่ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือระดับดี ครูควรหาแนวทางการพัฒนา นักเรียนให้มีระดับความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ชื่อผู้รับการสังเกต ชั้นประถมศึกษาปีที่..... เลขที่.....
โรงเรียน

ชื่อผู้สังเกต

คำชี้แจง ให้พิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ดี (3) พอใช้ (2) หรือ ปรับปรุง (1) ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

รายการประเมิน/พฤติกรรม	ผลการประเมิน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. สามารถออกแบบ วางแผน การทำงานได้			
2. มีความตั้งใจในการทำงาน			
3. เลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหา อย่างคุ้มค่าด้วยการนำกลับมาใช้ซ้ำ (reuse) ลดการใช้ (reduce) หรือแปรรูปแลวนำกลับมาใช้ใหม่ (recycle)			
4. ทำงานได้ถูกต้องตามขั้นตอนที่ได้ออกแบบ วางแผนไว้			
5. มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ			
6. สามารถใช้และจัดเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำผลงานได้ถูกต้อง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น			
7. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้			
8. ผลงานมีความหลากหลายและแปลกใหม่			
9. สามารถอธิบายกระบวนการออกแบบและการทำงานได้			

รายการประเมิน/พฤติกรรม	ผลการประเมิน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
10. สามารถบอกถึงความรู้สึกที่มีต่อผลงานของตนเอง			
11. สามารถบอกวิธีการปรับปรุงผลงานของตนเองได้			
12. มีความชื่นชมในผลงานของตนเองและผู้อื่น			
13. เก็บผลงานได้อย่างเป็นระเบียบ			
รวม			

วิธีการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการและเทคโนโลยี ด้านการสร้าง และใช้เทคโนโลยี ที่ประกอบด้วย สร้างเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อขยายความสามารถของตนเองตามความสนใจ และแก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัจจุบัน และเลือกใช้เทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัจจุบันในโรงเรียน หรือชุมชน และเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าด้วยการนำกลับมาใช้ซ้ำ (reuse) ลดการใช้ (reduce) หรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (recycle) ดังตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการดำเนินการสังเกตพฤติกรรมครูผู้สอนนำผลงานนักเรียนมาประเมินตามเกณฑ์ให้คะแนน ในแต่ละประเด็น นำคะแนนที่ได้จากการประเมิน 2 ประเด็น มารวมคะแนน และแปลผลระดับความสามารถในการคิด ได้ดังนี้

ได้ 31 – 39	คะแนน	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ	ดีเยี่ยม
ได้ 21 – 30	คะแนน	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ	ดี
ได้ 11 – 20	คะแนน	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ	พอใช้
ได้ 1 – 10	คะแนน	มีผลการประเมินอยู่ในระดับ	ปรับปรุง

ครูสรุปผลการสังเกตพฤติกรรมดังกล่าว กรณีที่ผลการสังเกตพฤติกรรมพบว่า นักเรียนมีระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ หรือระดับดี ครูควรรหาแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีระดับความสามารถที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับเดิม

สรุป ระดับความสามารถ คือ ได้ คะแนน		
ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 31 – 39	คะแนน
ระดับ ดี	ได้ 21 – 30	คะแนน
ระดับ พอใช้	ได้ 11 – 20	คะแนน
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1 – 10	คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ชื่อผู้รับการสังเกต ชั้นประถมศึกษาปีที่..... เลขที่.....

โรงเรียน

ชื่อผู้สังเกต

คำชี้แจง ให้พิจารณารายการประเมิน แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ดี (3) พอใช้ (2) หรือ ปรับปรุง (1) ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

รายการประเมิน/พฤติกรรม	ผลการประเมิน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. สามารถออกแบบ วางแผน การทำงานได้			
2. มีความตั้งใจในการทำงาน			
3. เลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหา อย่างคุ้มค่าด้วยการนำกลับมาใช้ซ้ำ (reuse) ลดการใช้ (reduce) หรือแปรรูป (recycle)			
4. ทำงานได้ถูกต้องตามขั้นตอนที่ได้ออกแบบ วางแผนไว้			
5. มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ			
6. สามารถใช้และจัดเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำผลงานได้ถูกต้อง โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น			
7. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้			
8. ผลงานมีความหลากหลายและแปลกใหม่			
9. สามารถอธิบายกระบวนการออกแบบและการทำงานได้			
10. สามารถบอกถึงความรู้สึกที่มีต่อผลงานของตนเอง			
11. สามารถบอกวิธีการปรับปรุงผลงานของตนเองได้			
12. มีความชื่นชมในผลงานของตนเองและผู้อื่น			
13. เก็บผลงานได้อย่างเป็นระเบียบ			
รวม			

สรุป ระดับความสามารถ คือ	ได้	คะแนน
ระดับ ดีเยี่ยม	ได้ 31 - 39	คะแนน
ระดับ ดี	ได้ 21 - 30	คะแนน
ระดับ พอใช้	ได้ 11 - 20	คะแนน
ระดับ ปรับปรุง	ได้ 1 - 10	คะแนน

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คะแนน	ระดับคุณภาพ
63 – 81	ดีเยี่ยม
43 – 62	ดี
21 – 42	พอใช้
0 – 20	ปรับปรุง

การแปลผลคะแนน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ระดับพฤติกรรม	คำอธิบาย
ดีเยี่ยม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน และเวลาในการทำงาน และนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง แปลกใหม่ น่าสนใจ และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
ดี	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน และเวลาในการทำงาน และนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
พอใช้	ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน และเวลาในการทำงาน และนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง
ปรับปรุง	ใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน และเวลาในการทำงาน นำเสนอผลงานได้ โดยมีผู้แนะนำหรือ ควบคุม

แบบสรุปรประเมินความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยประเมินจากการประเมินทั้งหมด

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินให้คะแนนแบบประเมินแต่ละตอน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้เรียนมีระดับคุณภาพที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการฟังและดู

ผู้ประเมิน นักเรียนประเมินตนเอง ครู
 เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง

ผู้ประเมิน ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนนที่ได้จากการประเมิน				ระดับคุณภาพ				หมายเหตุ
		แบบทดสอบ (30)	แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน (12)	แบบสังเกตพฤติกรรม (39)	รวมคะแนน (81)	ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
1										
2										
3										
4										
...										

วิธีการใช้เครื่องมือ

จากเครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย การเลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีแบบทดสอบ มี 3 รูปแบบ คือ แบบทดสอบ แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน และแบบสังเกตพฤติกรรม

การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถใช้ในการประเมินระหว่างเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และระดับความสามารถของผู้เรียน ตามแนวทางการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

การพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้เครื่องมือประเมินรูปแบบที่ 1 - 2 ควรอยู่ในระดับพอใช้ ขึ้นไป และการประเมินผลรวมแบบประเมินทั้ง 3 รูปแบบ และการแปลผลคะแนน ควรีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

เครื่องมือแต่ละเครื่องมือมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลคะแนนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิธีการวัดพฤติกรรม โดยกำหนดการแปลผลคะแนนของเครื่องมือแต่ละเครื่องมือเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง ซึ่งการแปลผลคะแนนดังกล่าวใช้ในการตัดสินระหว่างเรียน

สำหรับเกณฑ์การตัดสินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้กำหนดเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับระดับความสามารถทั้ง 4 ระดับ ได้แก่ ระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ ระดับดี และระดับดีเยี่ยม โดยครูผู้สอนสามารถนำเครื่องมือทั้งหมดของแต่ละด้าน ประกอบด้วย เลือกลงและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี มาใช้ในการตัดสินสมรรถนะช่วงชั้น โดยมีผลรวมคะแนนทั้ง 3 รูปแบบ (81 คะแนน) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม 30 คะแนน
2. แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน	คะแนนเต็ม 12 คะแนน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 39 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

คะแนน	ระดับคุณภาพ
63 – 81	ดีเยี่ยม
43 – 62	ดี
21 – 42	พอใช้
0 – 20	ปรับปรุง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัณฑ์กนิษฐ ชลสีมัยยา. (2562). *ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18*. หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพิชิต ทิธา. (2561). *การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา*. สาขาวิจัยและประเมินผลระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสารคาม.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2564). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสภา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท ธนาเพรส จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2555). *คู่มือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ภาคผนวก

รายชื่อคณะผู้จัดทำ

1. ที่ปรึกษา

1) นายอัมพร	พินะสา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2) นางเกศทิพย์	ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3) นายวิษณุ	ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
4) นางลำไย	สนั่นรัมย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดผล
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5) นายชนาธิป	ห้วยแป	ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินคุณภาพการศึกษา

2. คณะทำงานจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย

2.1 ความสามารถในการสื่อสาร

1) นายไชยวัฒน์	อารีโรจน์	ครูชำนาญการ โรงเรียนวิสุทธิรังษี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2) นายพฤตธณัฐ	พรมรัตน์	ครูชำนาญการ โรงเรียนราชวินิตมัธยม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3) นายสุรพงษ์	กล้าบุตร	ครู โรงเรียนวัชรวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

2.2 ความสามารถในการคิด

1) นางสุรรัตน์	โชติวิชาศิริกุล	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3
2) นางรจนา	เทียนจันทร์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
3) นางสาวสุภาวดี	ค่านาดี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

1) นายจรรุญ	ดวงจรัส	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอินทร์บุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง
2) นายดนูพล	คำพา	ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านนาซ่า
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
3) นายเกรียงศักดิ์	โชติวิชาศิริกุล	ครู โรงเรียนอนุบาลหนองบัว (เทพวิทยาคม)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

2.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

1) นายยุทธกรณ์	ก่อศิลป์	ครูชำนาญการ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2) นางสาวสุรางคณา	ธรรมพิทักษ์	ครูชำนาญการ โรงเรียนควนขนุน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

3) นายธนวุฒิ	มากเจริญ	ครู โรงเรียนสาริกา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
4) นายนิธิภัทร์	สร้อยเชื้อดี	ครู โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1) นายบรรจุนันท์	สิงห์ดี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
2) นายเจษฎา	ก้องสาคร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
3) นางกิตติมา	เนตรพุกคณะ	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
4) นางสาวอุไรวรรณ	พูลทรัพย์	ครู โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
5) นางสาวนวรรณ	ศรีสวัสดิ์	ครู โรงเรียนวัดเนินพระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
6) ว่าที่ ร.ต.ณัฐนิชาภัทร	พรหมรัตน์	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านบัวขาว (วันครู 2500)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3. ผู้รับผิดชอบโครงการ

1) นางสาวบังอร	กมลวัฒนา	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเครื่องมือและบริการทดสอบ
2) นายจันทร์	สกุลวงศ์ไพบูลย์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
3) นางสาวพิศมัย	โถชัยคำ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
4) นางฉันทนา	สกุลวงศ์ไพบูลย์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
5) นายวรารุช	วดีวรวิทย์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
6) นายวิทยา	บัวภารังษี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
7) นายเฉลิมเกียรติ	ทองจูน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
8) นางสาววัชรินทร์	พันธู์เภา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
9) นางสาวสุภาณิตย์	ชาญนอก	ผู้ช่วยนักวิชาการ
10) นางสาวเพชรินทร์	โบกคำ	ผู้ช่วยนักวิชาการ
11) นางสาวคัทลียา	แลบัว	ผู้ช่วยนักวิชาการ
12) นางสาวภาพิมล	เมธีกิตติกุล	ผู้ช่วยนักวิชาการ

4. บรรณาธิการกิจ

1) นายวิชณุ	ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
2) นางสาวบังอร	กมลวัฒนา	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเครื่องมือและบริการทดสอบ
3) นายวรารุช	วดีวรวิทย์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

5. ผู้ออกแบบปก

นางสาวคัทลียา	แลบัว	ผู้ช่วยนักวิชาการ

สำนักทดสอบทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน